

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه ۱۲ اردیبهشت ماه ۱۳۴۰

- ۱- تصویب صورت مجلس
  - ۲- مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه ۱۳۴۰ کل کشور
  - ۳- معرفی آقای فرهودی بمعاونت پارلمانی وزارت
  - ۴- بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه کل کشور وارجاع بمجلس سنا
  - ۵- تعیین موقع و دستور جلسه بعد- ختم جلسه
- مجلس ساعت ده صبح پریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید.

- ۱- تصویب صورت مجلس
- رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)
- غائبین با اجازه - آقایان: دکتر اسندی - دکتر اقبال امیر عشایری - دکتر امین - آهری - بهادزی - بهبهانی جلیلی - سترک - سندیجی - شیخ الاسلامی - طاهری - قوامی معظمی - دکتر موسوی اصفهانی - سعید مهندوی
- غائبین بی اجازه - آقایان: آریه - امیری - دکتر هدایتی
- دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه - آقایان: دکتر عمید - امام مردوخ - دکتر سعید حکمت - اردلان آرمین - آصف وزیری - اعظم زنگنه - افشار - دکتر اصلان افشار - بهمنیار - هاشمی - دکتر نواب - یوسفی - دکتر جهانشاهی - داودزاده - صالح - صرافزاده - صفاری - دکتر ضیائی - طهماسبی - فولادوند - کدیور - مهندس فیروز قاسم مسعودی - شادلو - امید سالار - دکتر نفیسی
- رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست؛ آقای
- دکتر معدل
- دکتر معدل - در جلسه روز چهارشنبه که صحبت کردم بکجمله آخرش راجع به کفایت مذاکرات بود افتاده اصلاح میکنم میدهم به تند نویسی
- رئیس - بدهید اصلاح شود آقای پور سرتیپ
- پور سرتیپ - در بیانات بنده اغلاط چاپی هست اصلاح میکنم میدهم به تند نویسی
- رئیس - بسیار خوب آقای دکتر موسوی
- دکتر موسوی - در بیانات بنده اغلاط چاپی هست که تقدیم میکنم
- رئیس - دیگر نظری نیست؛ آقای مهندس دهستانی
- مهندس دهستانی - در بیانات بنده نیز اغلاط چاپی وجود دارد
- رئیس - بسیار خوب اصلاح کنید و بدهید تند نویسی
- آقای خسرو پرویز
- خسرو پرویز - بنده سوالی از سازمان برنامه راجع

عین مذاکرات نوزدهمین جلسه از دوره بیستم قانونگذاری اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

به سازمان نقشه برداری کشور تقدیم کردم در صورت مجلس نوشته اند سازمان چای کشور تموی می کند اصلاح شود.

رئیس - اصلاح میشود صورت مجلس جلسه گذشته تصویب شد آقای شادلو

شادلو - نامه ای رسیده است که تقدیم میکنم

رئیس - بدهید آقای اردلان

اردلان - نامه ایست از کارمندان دولت که تقدیم

می کنم

رئیس - بدهید

رئیس - پیشنهادی در جلسه قبل آقایان د کتر معدل و محمدعلی مسعودی داده اند که قرار بود اصلاح شود و بعد مطرح بشود اصلاح کرده اند حالا قرائت میشود (به شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی، تبصره ذیل را پیشنهاد مینمائیم

تبصره - وزارت فرهنگ موظف است اراضی خالصه و موقوفه واقع در داخل شهرها را که مسلوب المنفعه یا در حکم مسلوب المنفعه میباشد با نظارت دادستان محل از طریق مزایده تبدیل با احسن نماید و از محل فروشی آنها مدرسه بسازد و با بهای نازلی به فرهنگ اجاره بدهد.

هم چنین دولت میتواند از اراضی مزبور که در اطراف شهرها قرار دارد در جزا اول برای معلمان و سایر کارمندان که از صندوق دولت حقوق دریافت میدارند بصورت اجاره طویل المده برای تهیه مسکن بقطعات از ۲۰۰ تا ۴۰۰ متر تسلیم و با آنها واگذار نماید. د کتر معدل - محمدعلی مسعودی

رئیس - آقای فرامرزی مخالفتید؟ بفرمائید

فرامرزی - خانه از پای بست ویران است، خواه چه در

بند نقش ایوان است، ما الان مواجه هستیم بایک وضعی مثل این که در یک دریای مواجی قرار گرفته ایم طوفان از هر طرف ما را تهدید می کند و ما داریم فکر می کنیم که اوقاف را چکار کنیم الان جلوی مجلس از جام است که من با نهایت زحمت توانستم در بشوم (جمعی از نمایندگان همه همینطور

بودند) بجای اینکه الان به این درد عاجل فکری بکنیم می آئیم روی وقف وفلان و اینها (د کتر معدل این پیشنهاد برای کمک بآنها است) کمک نیست قربان بنده در شیراز بود صحبت فروش موقوفات مسلوب المنفعه بنفع فلان و اینها می شد.

خیابان نادر جلو استانداری يك مقدار یونجه زاری است یعنی در شیراز جلو خیابانها هم يك چیزی میکارند که سبز باشد بعد گفتند اینجا چون یونجه زار است و سالی پنجاه تومان بیشتر گیرد دولت نمیايد بنابر این اداره اوقاف، رئیس اوقاف تصمیم گرفت که این را بفروشند متری ۸ تومان، متری ۸ تومان نسبت بسالی ۵۰ تومان خیلی میشود ولی آنجا متری سیصد تومان است آنوقت می گویند یونجه زار است و مسلوب المنفعه است کنار خیابان تحت خمشد بعضی قسمتها را انساخته اند اینها هم خاکروبه دانی است چون خاکروبه میریزند پس متری پنجشاهی بفروشند خیلی خوبست خلاصه اش غالباً این خلاف نص صریح قانون مدنی است (احسنت) خلاف شرع هم هست (صحیح است) باید نظر اوقاف را در نظر گرفت آنکسی که زمینش را وقف میکند آنکسی که پولش را وقف میکند باید دید چه نظری دارد ما بیائیم با تعبیر و تفسیر نظر او را بر گردانیم خیلی معذرت می خواهم من قطع دارم د کتر معدل این نظر را ندارد ولی او جوان است آنهایی که نظر دارند باو تلقین می کنند.

با رئیس اوقاف محل می سازند، می آیند آنجا را یونجه زارش میکنند که بگویند این یونجه زار است و نفعی ندارد و بعد متری دویست تومان و سیصد تومان را بمتری ۸ تومان بفروشند اگر چنانچه باید يك چنین تصمیمی گرفت این را دولت، اداره اوقاف مطالعه بکند که کجا چنین اقتضائی دارد نه اینکه ما بنشینیم دو نفر يك پیشنهاد بدهیم و اصل و وقف را در این مملکت متزلزل بکنیم و خیرات و مبرات را از بین ببریم برای اینکه وقتیکه مردم دیدند با موقوفات آنها اینطور بازی میکنند بانظر خیر اینطور بازی میکنند دیگر کسی وقف نمیکند من خواهش می کنم آقای د کتر معدل که با ایشان عقیده دارم و خیلی از شما معذرت می خواهم برای اینکه شما اجل از این هستید

که باصلاح شما را آلت کرده باشد برای اجرای نظر خودشان این پیشنهاد را پس بگیرند (احسن)

رئیس - راجع باین پیشنهاد در جلسه قبل آقای دکتر معدل توضیحاتی داده بود. حال چون اصلاح شده دوبرتبه توضیح میدهند، بفرمائید.

دشتی - توضیح ندارد ماده ۸۸ و ۸۹ قانون مدنی صریح است که نمیشود اینکار را کرد.

دکتر معدل - بنده با نهایت ارادتی که نسبت به استاد سابقم جناب آقای فرامرزی دارم (نمایندگان -

استاد فعلی هم هستند حالا هم استاد هستند) معلم مستقیم بنده بودند البته حالا هم هستند و بنده خودم نسبت فیض از

حضورشان کرده‌ام و حالا باید حضورشان توضیح عرض کنم اولاً بنده آلت نشده‌ام این عقیده شخصی بنده است و امیدوارم که

حضرت تعالی هم قانع بشوید، این پیشنهادی که ما داریم این پیشنهاد موضوع وقف را از بین نگیرد. الان اطاق جناب

آقای رئیس خدمت همیشه محترم دولت عرض کردم اراضی هست که در داخل شهرها قرار گرفته از این اراضی استفاده

نمیشود. یونجه زاری و زراعت هم نمیشود. برای موقوفه عایدی ندارد بنده پیشنهاد کردم که این‌ها را تبدیل باحسن

بکنید آقایانیکه بحقوق مدنی و مقررات موقوفه اطلاع دارند نمی‌دانند که تبدیل باحسن معنی اش این است که اصل

موقوفه از بین نرود یعنی این زمین را می‌فروشند بجایش مدرسه می‌سازند آن مدرسه جزء موقوفه است از دست

موقوفه در نمی‌رود ولی فایده اش این است که الان در شهر شیراز سالی ۷۵۰ هزار تومان اجاره خانه‌های مخروبه را

برای محل دبستان و دبیرستان میدهند و اینها را تمام سال روی سر بچه‌ها خراب میشود و باز هم مدرسه نداریم و میخواهیم

دولت برای ما مدرسه بسازد مگر دولت در بانک ملیش کیسه های طلا گذاشته است که سالی پنجاه میلیون مدرسه بسازد

۵۰۰ میلیون دانشگاه و دبستان و دبیرستان بسازد اما با اجرای این پیشنهاد وقف از بین نمی‌رود و این ساختمان

مدارس جزء موقوفه است با این تفاوت که برای وقف یک عایدی جدیدی فکر شده و پیدا شده و بنده آن خیابان نادر

را که فرمودند اطلاع ندارم در این پیشنهاد جمله‌ای باجناب آقای مسعودی قید کردیم

و این توجه را جناب آقای دکتر سجادی داده‌اند که با نظارت دادستان باشد بنابراین تنها دست متولی اوقاف یا کارشناس نیست دادستان نظارت میکند تا نیا نوشته‌ایم از طریق مزایده هر کس بیشتر پیشنهاد داد او میبرد، ثالثاً از وقف خارج نمیشود تبدیل به احسن می‌شود زمین تبدیل بمدرسه میشود و یا آن قسمتی که آقای مسعودی پیشنهاد کردند زمین تبدیل به خانه میشود و اجاره برای موقوفه میگیرند.

بنابراین برای موقوفه یک عایدی ایجاد میشود ما نحو استیم موقوفه را از بین ببریم بنده خودم متولی هستم و شرعاً و عرفاً و اخلاقاً موظفم از موقوفه دفاع کنم و این بهترین طریقش است

اگر میخواهید این اراضی مسلوب المنفعه باشد و همانطوری که تا بحال تجاوز کرده‌اند از بین برود بنده

تسلیم هستم ولی اگر میخواهید عمران و آبادانی بشود فرهنگ عایدی داشته باشد و برای موقوفه عایدی ایجاد

بشود نسبت عده‌ای هم همانطور که فرمودند متجاوزند و بنده اطلاع دارم کوتاه بشود و توقعات ناروایی که بنده

نمی‌دانم در این جا پشت تریبون بگویم از بین برود بنده چون متولی هستم و حافظ موقوفه، بهمان قرآنی که در پشت

این تریبون قسم خوردم بمان قسم می‌خورم بنده شخصاً و اشخاص دیگر نظری نداریم و این راه حفظ اراضی موقوفه

است. اگر اطلاع ندارید در همین شمیران یکی از آقایان گفتند ببینید چطور اراضی موقوفه از بین میرود چرا

نمی‌گذارید که این اراضی تبدیل باحسن بشود و از بین نرود خود مقررات موقوفه می‌گویند اگر موقوفه‌ای مسلوب المنفعه

شد که عایدی نداشت تبدیل باحسن میکنند یک چیز بهتری جایش می‌گذارند

در شهر شیراز الان بنده اطلاع دارم دو میلیون متر زمین افتاده این زمین‌ها همینطور مانده بعلاوه در خیابان

تخت جمشید یک فروه گاهی باندازه سیصد هزار متر یادر وسط خیابان‌های دیگر زمین‌هایی هست اگر بصلاح شهر،

بصلاح فرهنگ، بصلاح مردم است باشد اگر میدانید هست که هیچ اگر نه اجازه بدهید که هر روز نیا نیم بگوئیم جناب

آقای نخست‌وزیر جناب آقای وزیر فرهنگ ما مدرسه نداریم.

بنده الان در تمام دهات موقوفه مدرسه ساخته ام فرهنگ بودجه ندارد حق هم دارد شما بدهید آنوقت بگوئید مدرسه بساز، باید راه بگذاریم پیش پای آنها، این راه است اراضی موقوفه و خالصه بی استفاده افتاده اگر میخواهید ببرند بخورند و با همدیگر بسازند و دسته بندی بکنند بفرمائید والا بنده هیچ سوءنیتی ندارم و این پیشنهاد بتفع خود آقایان است برای این که در شهرستانهایی که مدرسه ندارند مدرسه ساخته میشود البته اگر ساخته بشود بهتر است استدعا میکنم آقایان توجه بفرمایند

فرامرزی - بانظر دادستان و رئیس دادگستری و رئیس بانک ملی باشد مانعی ندارد

رئیس - آقای نبوی (وزیر مشاور)

نبوی - تعجب می کنم که يك چیز بسیار ساده ای موجب تحريك احساسات بعضی از آقایان شده بنده خیال میکنم از این تبصره و از این پیشنهاد هم آن منظور بسیار خوبی که جناب آقای معدل و سایر پیشنهاد دهندگان دارند حاصل نخواهد شد بدلايلي که حالا عرض میکنم اگر منظور این است که زمین موقوفه را در آن مدرسه بسازند مؤسسات فرهنگی بسازند یا خانه برای فرهنگیان یا غیر فرهنگیان بسازند که این مجاز است و معمول تمام مدارس شهر که آقایان مسوفند در زمین موقوفه ساخته شده محل های بسیار بزرگی برای فرهنگ و فرهنگیان در زمین موقوفه ساخته شده در قانون مدنی اجازه داده شده و باضافه در قانون اوقاف تصریح شده باینکه از زمین های موقوفه برای ساختن مدارس میشود استفاده کرد و اینکار را خود بنده مقدم شدم و در چند شهرستان چندین دبستان در زمین های موقوفه ساخته اند، اینها الان موجود است این علاوه بر اینکه جواز قانونی دارد رایج و متداول است، پس از این جهت، احتیاجی به قانون نداریم اما برای فروش موقوفه و تبدیل باحسن کردن آن ما ناچاریم قوانین شرعی و قوانین مدنی را رعایت کنیم (صحیح است) تبصره یا پیشنهادی راجع به بودجه نمیتواند قانون مدنی را عوض کند ولو در اینجا تصویب بشود قانون مدنی يك مواردی تعیین کرده است که در آن موارد میشود موقوفات را تبدیل باحسن کرد یکی وقتی است که موقوفه مسلوب المنفعه شده باشد

جناب آقای دکتر معدل استدعا دارم بعرض من توجه کنید این تبدیل باحسن پولی برای شما ایجاد نمیکند شما شکایتان از این است که این زمین ها افتاده و بی عایدی است و باید مدرسه ساخت این چنین کاری را باید کرد باید مدرسه ایجاد کرد اما اینها پول برای شما ایجاد نمیکند وقتی مسلم شد که این از مواردی است که باید شرعاً فروخت و از پول آن بمصارف شرعی دیگر رسانید جواز شرعی و قانونی هم تحصیل شد تازه پول او را بمصارف تحصیلی و مصارف خیریه نمیتوانیم برسانیم آن پول وقف است با آن پول ملك دیگری باید تهیه کرد و بمصرف وقف رسانید از چنین عملی چه عایدی برای ما ایجاد میشود؟ این وظیفه اداره اوقاف است که بکند و وظیفه متولی وقف است که بکند چیزی به حیث ما و فرهنگی ها نمی آید چیزی بدستگاه دولت و کسانی که میخواهند در توسعه فرهنگ قدم بردارند دست نمیدهد يك تذکری هم راجع باین موضوع میخواهم عرض کنم و از جناب آقای معدل که رفیق صمیمی من هستند در حوزه انتخابیه شان چنین نظریات صریحی دارند و من واقعا خوشحال میشدم که اینطور آقایان در امور حوزه انتخابیه شان وارد و دقیقند استدعا میکنم این پیشنهاد را پس بگیرند بشما قول میدهم که بدون قانون و بدون تبصره اینکار را بکنم هر وقت شما خواستید زمین را بسازید و تبدیل کنید بنده بدون قانون با دست اوقاف این کار را میکنم و آن نکته ای که میخواستم عرض کنم این بود که آقایان تصور می کنند که دنیا داره باخر می رسد و دنیا تا روزی باقیست که این لایحه بودجه تصویب شود بمحض این که تصویب شد يك زلزله عظیمی و يك انفجار مهیبی خواهد شد که دیگر نه ما خواهیم ماند نه آقایان انشاء الله دنیا خواهد ماند و آقایان سالها ، تا چهار سال در اینجا خواهند بود و نظایر این پیشنهادات را خواهید داد

دردهای مملکت خیلی زیاد است فرصت باید بدهید که ما به نوبت و بتدریج این دردها را رفع کنیم

رئیس - وقت را هم نباید تلف کرد (خنده نمایندگان)

وزیر مشاور (نبوی) - اگر تصور میفرمائید تمام

نظارت دادستان محل از طریق مزایده تبدیل باحسن نماید و از محل فروش آن‌ها مدرسه بسازد و بایه‌های نازلی بفرهنگ اجازه بدهد و کمتر معطل

رئیس - آقایانی که با این پیشنهاد موافقت قیام - فرمایند (عده قلیلی برخاستند) تصویب نشد.

دشتی - احسنت، خدا عمرتان بدهد

رئیس - پیشنهاد آقای مسعودی قرائت می‌شود (بشرح زیر خوانده شد)

تبصره - اداره اوقاف می‌تواند از اراضی موقوفه را که در اطراف شهرها قرارداد در درجه اول برای معلمین و سایر کارمندی که از صندوق دولت حقوق دریافت می‌دارند به صورت اجاره نود و نه ساله برای تهیه مسکن بقطعات از دو یست تا چهار صد متر تقسیم و بآنها واگذار نماید. محمد علی مسعودی.

مسعودی - بنده پیشنهادی کردم می‌خواهم بعد از توضیحی عرض می‌کنم بنده نه با اداره اوقاف سرو کار دارم نه متولی هستم و نه اراضی داخل شهر را قسمت کردم و نه وارد این مسائل هستم و نه میدانم که چیست ولی بحث دارم که بنظر من خیر است رسیده این را پیشنهاد کردم می‌خواهم تبصره اداره اوقاف می‌تواند از اراضی موقوفه را که در اطراف شهرها قرار دارد در درجه اول برای معلمین و هم چنین سایر کارمندی که از صندوق دولت حقوق دریافت می‌دارند بصورت اجاره طویل المدت ۹۹ ساله نه مخالف قانون مدنی است و نه حق اداره اوقاف را از زمین میبرد برای تهیه مسکن بقطعات از ۲۰۰ تا ۴۰۰ متر تقسیم و بآنها واگذار نماید. محمد علی مسعودی. این پیشنهاد بنده است عرض کنم حضورتان بنده در همین تهران که هشتم میبینم همه آقایان هم ممکن است تشریف بیاورند اداره اوقاف رئیس اوقاف را برداریم با وزیر فرهنگ دور تهران دو سه ساعت بگردیم شش هفت میلیون متر زمین است نه تویش نخود می‌کارند نه گندم نه جو می‌کارند زمین خشک و خالی بر غوث افتاده اینها را شاید اداره اوقاف بخرند می‌کند اجاره برای کاوا و آنها میگیرند مرغداری درست میکنند در حالیکه وصل بشهر است بغل‌های این زمینها خانه است بنده میگویم اینها را برای فرهنگیان بدبخت که خانه ندارند زندگی ندارند

مشکلاتی را که از ما کو تا بلوچستان هست میشود رفع کرد این است بنده از جناب آقای معطل و از جناب آقای مسعودی که هر دو از رفقای صمیمی بنده هستند خواهش میکنم این پیشنهاد را پس بگیرند بلکه خدا بخواهد امروز این معضل بزرگ که بودجه است حل بشود و تصویب بشود (صحیح است احسنت)

رئیس - آقای دشتی مخالفید

دشتی - مخالفم

رئیس - آقای علامه وحیدی

علامه وحیدی - مخالفم

دشتی - موافق ندارد

دکتر موسوی - بنده موافقم

رئیس - پیشنهادی که کرده‌اند هم آقای مسعودی و هم آقای دکتر معطل امضاء کرده‌اند یک قسمت این را تفکیک کرده‌اند

موسوی - بنده طبق ماده ۱۱۱ عرضی دارم

رئیس - اگر منظورتان در این اخطار نظامنامه این است که پیشنهادات مربوط باصل لایحه باشد هزار تا پیشنهاد آقایان کردند که هیچ مربوط نیست و بنده روز اول عرض کردم که این قبیل پیشنهادات را جدا کنید (صحیح است) و پیشنهادات غیر وارد انداجید

موسوی - ماده ۱۱۱ می‌گوید «نمایندگان حق دارند نسبت به ریاست از مواضع اصلاحاتی پیشنهاد نمایند مشروط بر اینکه آن پیشنهاد کاملاً مربوط بموضوع لایحه باشد» اینجا نمایندگان موافق و مخالف بیاناتی فرمودند که همه اظهاراتشان قابل توجه بود هم اظهارات آقای فرامرزی هم اظهارات آقای دکتر معطل ولی رأی در صورتی می‌شود داد که ما مطلع قبلی داشته باشیم ما اطلاعات قبلی نداریم **نمایندگان** - رأی، رأی

رئیس - این پیشنهاد تفکیک شد قسمت پیشنهاد مربوط به آقای دکتر معطل قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

تبصره در این پیشنهاد می‌نمایم تبصره وزارت فرهنگ موظف است اراضی خالصه و موقوفه واقع در داخل شهرها که منسلوب المنفعه یا در حکم منسلوب المنفعه می باشد یا

هیچ چیز ندارند تقسیم کنید بقطعات دویست تا ۴۰ متر تقسیم کنید اینکار را اداره اوقاف سابقه هم دارد بنده نمیدانم چطور آنکاری که قبلا کردند خلاف نبوده ولی کاری که الان میگوئیم بکنند هم خلاف شرع و هم خلاف عرف و هم خلاف اخلاق میشود الان در شمیران ببینید چقدر زمین بین اشخاص تقسیم کرده اند منتهی اشخاص با دست و پا نه باین بیچاره ها (صحیح است) بنده نمیدانم این چه منطقی است یک جا ما موضوع خاصی را مخالف شرع و موازین قانون تلقی میکنیم و یک جای دیگر نمیکنیم اداره اوقاف جزا قبلا اینکار را کرده حالا که میگوئیم به قطعات دویست متر بدهیم نه ۱۵ هزار متری که در شمیران داده اند به سالی ۹۰ تومان اجاره میگوئید نمیشود این چه وضعی است این چه عیبی دارد آقایان این کاری خیری است که بدفع جامعه و به نفع مردمانی است که خانه و زندگی ندارند از اراضی داخل شهر هم نیست

رئیس - متولی اگر داشته باشد باید بانظر متولی

باشد

مسعودی - بانظر هر کسی که میخواهید بگذارید

بانظر متولی باشد

رئیس - آقای علامه وحیدی

علامه وحیدی - خانه از پای بند ویران نیست ،

چونکه این خانه بی نگهبان نیست (احسن است) ده مرتبه می خوانم خانه از پای بند ویران نیست چونکه این خانه بی نگهبان نیست (احسن است - آفرین) جناب آقای فرامرزی بیانات جامعی فرمودند و خوب هم مطلب را تشریح کردند و جناب آقای مسعودی حسن نیت دارند هم چنین جناب آقای معذل ولی بعقیده بنده این پیشنهاد اصلا قابل طرح نیست (صحیح است) زیرا نص قانون اساسی است مواردی که مخالف اصول و مبانی شرعی باشد قابل طرح نیست قانونیت نخواهد داشت در این جا امکان دارد که پیشنهاد جناب آقای مسعودی تصحیح و قابل طرح بشود و آن عبارت از این است که می گوید علی حسب ما اوقفها اهلها یعنی مخالف نظر و اوقف نباشد تصور می کنم این پیشنهادی که فرمودند اگر یک جمله «مخالف بانظر و اوقف نباشد» بآن اضافه شود قابل طرح می شود و بقیه بسته بانظر آقایان است

(دستی - آنوقت دیگر معنی ندارد)

محمدعلی مسعودی - بنده قبول کردم که این جمله اضافه شود.

رئیس - آقای محبیر

مخبیر کمیسیون بودجه - (مهندس والا) بنده تصور

میکنم در طرح این مطلب اگر هم جناب آقای مسعودی و هم سایر نمایندگان باین نظر و سیمتری نگاه کنیم و ترتیبی اتخاذ کنیم که همان طوری که آقای علامه فرمودند هم نظر و اوقف تأمین باشد و هم اصلی ترین طرق برای اینکار بدست بیابوریم خوب هم خدمتی کردیم و هم کمک به آموزش گاران کرده ایم و هم خلاف نظر و اوقف رفتار نکردیم و بعد همانطوریکه آقای مسعودی فرمودند اینکار سابقه دارد کما اینکه الان در شمیران در اطراف تهرآن زمینهای بسیار با ارزش را بنده اطلاع دارم اگر بخواهید عرض می کنم متأسفانه غیر از این مقدار زمین هائی که بین کارمندان وزارت فرهنگ تقسیم شده در بعضی از موارد واقعاً اعمال نفوذ شده و شاید اصولاً آن چه که در نظر گرفته نشده نظر و اوقف بوده دهاتی ، باغاتی آن چه که در اطراف شهر هست قطعات زمین باقی هست که بنده می توانم الان عرض کنم که بدست افراد افتاده است و با اجاره ای که واقعاً به ثمن بخش باید اسمش را گذاشت که اصلاً قابل مقایسه نیست مثلاً یک باغ پنج هزار متری ده هزار متری در مقابل ۲۵ تومان یا ۵۰ تومان اجاره داده اند (یک نفر از نمایندگان - اسم ببرید) آخر این ترتیبون که در اختیار آنها نیست چرا بنده سوء استفاده کنم و در پشت این ترتیبون اسم ببرم خصوصی خدمتستان عرض می کنم اصولاً جناب آقای وزیر فرهنگ یک کمیسیونی برای این کار تعیین بفرمائید که توجه خاصی بامر اوقاف بکند کما اینکه شنیدم یک کمیسیونی مرکب از کسانی که سابقه داشتند تعیین کردند و من امیدوارم که جلوگیری از حیف و میل این بیت العالی که باید به معارف مخصوصی برسد که هم نظر و اوقف رعایت شده باشد و هم راهی را اتخاذ نکنید که مغایر منافع عمومی نباشد آقای وزیر فرهنگ رسیدگی بکنند و گزارش آن را اگر لازم باشد بمجلس مرحمت بفرمائید مطلب دیگر این است که ما اگر بتوانیم باین راه صحیح همان طور که جناب آقای علامه فرمودند بنده اطلاع

دارم يك اراضی هست بنام اراضی خز گوش دره يك اراضی هست در طرف غربی تهران بنام طرشت حضورتان عرض میکنم که حتی در اراضی نزدیک فرودگاه مهر آباد اراضی موقوفه هست و این اراضی موقوفه را متأسفانه عده ای از متنفذین زفته اند دیوار کشی کرده اند و يك گرفتاری پیش آمده چون اداره اوقاف و وزارت فرهنگ آن جور که باید و شاید احترام نمیکنند و مقداری از این اراضی از بین رفته است البته اگر ما بتوانیم این اراضی را به مستخدمین دولت و بفرهنگیان تقسیم بکنیم بشرط اینکه منافعی از این راه بدست بیاید بنظر بنده بدییشنهادی نیست حالا جناب آقای مسعودی يك تجدید نظری در پیشنهادشان بفرمایند که به نظر آقایان نمایندگان مجلس رویه ای اتخاذ نشده باشد که بر خلاف نظر واقف باشد

محمد علی مسعودی - بنده با نظر آقای علامه وحیدی پیشنهاد را اصلاح میکنم

رئیس - پیشنهاد سکوت راجع به لایحه بودجه رسیده است که قرائت می شود (بشرح زیر خوانده شد)
مقام عالی ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد میکنم نسبت به لایحه بودجه رأی سکوت گرفته شود - پور سرتیب.

رئیس - آقای پورسرتیب

پورسرتیب - عرض کنم که متأسفانه ما همیشه حال افراط و تفریط داریم (صحیح است) يك وقتی صدها لایحه میآید به مجلس ما بقدری سعه صدر نشان می دهیم که حتی يك واو شو را هم عوض نمی کنیم يك وقت لایحه بودجه میآید بمجلس که دولت بآن احتیاج دارد که زودتر بکارش سر و صورتی بدهد.

حقوق بیز دازد کار عمرا نیش را تعقیب بکنند و آنوقت این لایحه بودجه را بصورتی درمی آوریم که موافقات تشخیص آن برای دولتی که آورده مشکل میشود این لایحه بودجه که آمده به عقیده بنده باید بآن گفت آش شله قلمکار چون چیزی که در آن نیست همان بودجه است هر کسی هر نظری داشته هر و کیلی که بالخاص آشنائی و روابطی داشته يك چیزی نوشته اند و تقاضا کرده اند و ما آوردیم اینجا داریم به لایحه منضم کردیم (احسن است) این مصلحت نیست (صحیح است)

بنده از جناب آقای مهندس شریف امامی استدعا میکنم، نميخواهیم این بودجه را پس بگیرند بهر صورت این حقوق که باید بدهید، اگر ندهید اعتصاب میکنند اینرا بدهید بقیه را که کاری نداریم بريك چیزی تشخیص بدهید که چکار بکنید اما ما برای هر امری قوانین داریم برای باز نشستی، برای اوقاف، برای خالصه دولت هم همراه میآورد به مجلس پس همراه بگوئیم نیآورند بودجه را نگهدارند و همراه در آن ادغام کنیم این مصلحت نیست این لایحه بعداً به مجلس سنا میرود مجلس سنا در بودجه اظهار نظر مشورتی میکند ولی در غالب این تبصره ها اظهار نظر تصویری باید بکند غالب اینها را بزمیگرداند بعضی ها حقیقه شایسته شأن مجلس نیست بنده نظرم این بود و نظرم دیگری نیست

نمایندگان - پس گرفتند

رئیس - پس هم بگیرند نمیشود فقط يك دفعه برای لایحه پیشنهاد سکوت میشود داد، باید رأی گرفت که دیگر نتواند بدهد، البته ایشان این پیشنهاد را دادند که حرف بزنند ولی برای اجرای آئین نامه ما رأی میگیریم آقای دشتی

دشتی - بنده با سکوت مخالفم ولی اگر میخواهید رأی بگیرید عرضی ندارم

رئیس - مطابق آئین نامه یک نفر مخالف میتواند صحبت بکند آقای ملکزاده مخالفید؟ بفرمائید

ملکزاده - بنده مختصرأ بعرض همکاران محترم میرسانم که پیشنهاد عموم آقایان نمایندگان محترم است و باید در اینجا مطرح شود و بحث بشود بنده متأسفانه با پیشنهاد جناب آقای پورسرتیب مخالفم و باید تمام تبصره ها اینجا مطرح بشود.

رئیس - رأی گرفته میشود به این پیشنهاد آقایان موافقین قیام فرمایند (هیچیک از نمایندگان بر نخاستند) (کشاورزیان - با اتفاق آراء رد شد) (تصویب نشدند) (تاله پیشنهادات قرائت میشود پیشنهاد آقای مسعودی که اصلاح شده است دومن تبه قرائت میشود)

تبصره - اداره اوقاف میتواند با نظر متولی اراضی موقوفه را که در اطراف شهرها قرار دارد در درجه اول برای معلمین و سایر کارمندانی که از صندوق دولت حقوق دریافت

میدارند چنانچه مخالف بانظر واقف نباشد بصورت اجاره ۹۹ ساله برای تهیه مسکن به قطعات از دویست تا چهارصد متر تقسیم و بآنها واگذار نماید - محمدعلی مسعودی

رئیس - آقای مسعودی شما توضیحاتان را دادید

آقای دکتر موسوی

دکتر موسوی - بنده بعنوان موافق صحبت

میکنم

رئیس - آقای دشتی

دشتی - خیلی متأسفم بیک شخصی که خیلی ارادت و

عقیده دارم اینجا هم مخالفت فرمودند خودشان هم در اوقاف تشریف دارند آقای علامه حالا این پیشنهاد را باین نحو اصلاح فرمودند که اگر در نظر واقف باشد، نظر واقف مسلم صریحاً مخالف این است و ما هم نمیتوانیم اجتهاد مقابل نص بکنیم ماده ۸۸ و ۸۹ و ۹۰ قانون مدنی بطور صریح اینست که بی هیچ وجه مخالف نظر واقف نمیتوانیم اقدام بکنیم بنده فرستادم قانون اوقاف را گرفتند الان دهم است مواد صریحی دارد و روی این عمل میکنیم علاوه بر این بنده نمیخواهم خیلی وقتان را بگیرم راجع به اوقاف صحبت شد الان یکی از شریفترین مردم ایران آقای دکتر وستائیان در رأس این اداره است معاونین او افرادی مثل آقای مرتضوی در رأس کار هستند و آقای وزیر فرهنگ هیئت درست کردند که رسیدگی به اوضاع اوقاف بکند و وقتی که مامردان شریف و درستی داریم و اداره اوقاف هم به وظائف خودش آشناست و الان مدتی است که اداره اوقاف یک متر زمین یا یک شاهی پول برخلاف حق بکسی نداده و جلوش را گرفته چرا ما الان مجوزی درست بکنیم برای اینکه کار خطائی بکنیم آقایان ما اینجا یک قسم سوگندی یاد کردیم و اگر هم اینجا یاد نکرده باشیم متدین هستیم و بایستی رعایت بکنیم قانون مدنی پشت بند قانون اساسی است چطور این جا برخلاف قانون مدنی میخواهیم یک طرحی را بتصویب برسانیم یک بند آن را برداریم یکی بدتر از آن را آورده ایم میخواهیم رأی بگیریم و تصویب کنیم حضرت سردار شما یک من در شرفی هستید استند عام میکنم نگذارید این طرح در اینجا تصویب بشود

(احسن)

رئیس - آقای دکتر موسوی

دکتر موسوی - بنده با اسان پیشنهاد که موقعیتی داشته یا نداشته که مطرح بشود نمیتوانم بحث کنم این مسئله با نظر آقای رئیس است که مطرح فرموده اند لابد موقعیت داشته که مطرح کرده اند اما مطلبی که هست این است که من در حیرتم که چرا ما مطالب را مخلوط میکنیم در مواردی که هیچ مربوط بموضوع نیست مطالب دیگری را مطرح میکنیم و خودمان در قالب عباراتی که ظاهر آبرای ایجاد یک محیط امن و آرامی است داریم ما هم میزنیم به عدم آرامش مسائل خارجی که امروز در خارج میبینم این چه ارتباطی با این تبصره پیشنهادی دارد (صحیح است) در اینجا دولت و رئیس دولت حاضر است دولت ما و مسئولیت دارد یکی تأمین آزادی در حدود قوانین و یکی هم جلوگیری از هر گونه هرج و مرج و آشوب اگر دولت هر دو را میتواند بکند بکند و اگر نکرد مجلس هست از او استیضاح میکند و این حرفها مربوط به تبصره نیست که اینجا بگوئیم خانه از پای بست ویران است اما راجع به تبصره در مورد تبصره ای که الان این جا پیشنهاد شده است فکر میکنم که برای آقایان یا تحریک احساساتی شده و یا الفاء شبهه ای شده آقایان مخالف در اینجا خودشان دوسه تا قانون آوردید میگوئید در مورد اوقاف این قوانین وضع شده یعنی در مورد اوقاف میشود قانونی وضع کرد، اینکه گفتگو ندارد پس قانون هست! این قانون اوقاف را که پیغمبر اسلام پیشوای بزرگ ما این مواد را نیاورده یک احکام فقهی هست از روی آن مجلس این مواد را در قالب قانون در آورده یکی هم قانون مدنی ماده ۸۸ و ۸۹ الی ماشاء اله اینهم قانونی است که نمایندگان همین مجلس و گذشتگان با حسن نیت ما آن را وضع کرده اند و امروز هم یک دوست عزیز می یا کمال حسن نیت آمده است یک پیشنهاد دیگری میکنند میگوید که آقا بیائید بگذارید یک کمی واقعیت روشن بشود در همین اراضی اطراف تهران با اوقاف چه میکنند؛ اینکار را میکنند متولیان اوقاف هم نمیگویم همشان اینطور هستند هیچ نباید انکار کرد میر و ندملکی راصد هزار متر ثبت میدهند مجاورش می آید اعتراض میکند نسبت به ۵۰ هزار متر با هم دیگر تباخی میکنند که عیب ندارد تو این اعتراض را میکنی من تسلیم میشوم پنجاه هزار متر مال تو و وقتی کار تمام شد نصفش مال تو و نصفش مال من، این طور موقوفه را میخورند و از بین میبرند الان در اطراف

تهران نظایر این فراوان است بنده دعوای داد گستری بودم هر روز میدیدم اراضی اوقاف را باین ترتیب از بین میبردند اراضی طبرستان را ملاحظه بفرمائید بنده نمیگویم متولی آن آدم بدی است ولی مطلبی است که اظرافیان میآیند و میکنند بدون اینکه متولی خودش واقف باشد و از موضوع باخبر باشد می بینید پنجاه هزار متر گرفته و به ثبت داده اند اداره اوقاف هم خبر نداشته الان یک نفر آمده باحسن نیت پیشنهاد داده می گوید از این همه اراضی برای معلم دو بیست متر، فقط، آنهم بشرطی که مخالف نظر واقف نباشد مسلوب المنفعه هم باشد نظر متولی هم جلب بشود، آنوقت از این دو بیست متر بدهد خانه بسازد حالا مجلس و متولیان مجلس بیشتر از همه قوای خودشان را جمع کرده اند که نذارند این عملی بشود برای این معلمین که همه فریاد میکشند اینها بیچاره هستند پس چرا نمی گذاریم که آنها دو بیست متر زمین بگیرند ما افتخارمان اینست که پیرو مدهمی هستیم که هیچوقت ما را در مقابل بن بست و انجماد قرار نمیدهد در مقابل تمام ادیان بزرگ دنیا افتخار ما اینست شما امروز آمده اید در تحت یک عنوانی که خلاف نظر واقف است باخلاف شرع است با آن ترتیبی که در اینجامین فقهی اثر را بیان کردند بهیچوجه مخالف نظر واقف و مخالف شرع نیست و از جمله مصالح مردم و معلمین ما است بنده استدعا میکنم که آقایان تصویب بفرمایند و در این مخالفت و موافقت هم نظر باشخاص نبوده که اشخاص صالح هستند یا نه

رئیس - پیشنهاد مجدداً قرائت میشود.

(بشرح سابق خوانده شد)

آقایانی که باین پیشنهاد موافقت قیام فرمایند (عده کمتری برخاستند) تصویب نشد.

پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(بشرح ذیل قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی: پیشنهاد میکنم

تبصره زیر به لایحه بودجه علاوه شود.

تبصره - سازمان برنامه مکلف است در ظرف سه ماه کلیه امور فنی را در یک اداره سرویس فنی باشرکت مهندسين و کارشناسان ایرانی در سازمان برنامه تشکیل

دهد و در صورت لزوم سازمان مجاز است از متخصصین خارجی در این اداره نیز استفاده نماید پس از تشکیل این دفتر و تکمیل کادر فنی آن سازمان برنامه موظف است قراردادهایی را با مهندسين مشاور خارجی دارد طبق مقررات و قوانین مربوطه منع نماید.

رئیس - آقای ریگی

ریگی - عرض کنم مثل اینکه پیشنهاد قبلی آنقدر آقایان را به هیجان انداخته بود که وقتی پیشنهاد بنده قرائت شد توجه فرمودند بنده اجازه می خواهم از مقام ریاست که این پیشنهاد را مجدداً قرائت بفرمایند چون آقایان توجه نفرمودند

رئیس - شما توضیح بدهید بعد قرائت میشود

ریگی - بنده خودم قرائت میکنم.

(پیشنهاد را بشرح سابق قرائت کردند) (دیپلم)

بسیار خوب است) عرض کنم، آقایان بنده خودم سالها در یکی از بندهای اقتصادی این مملکت یعنی شرکت نفت کار کرده ام و از وضع اقتصادی بگ بنگاه بزرگ فنی اطلاع کافی دارم با سازمان برنامه هم مخالفتی ندارم و بنظر بنده در این مملکت باید یک دستگاه بزرگ فنی برای نظارت کارهای مملکت وجود داشته باشد ولی با پول هائی که به تصدیق خود آقای سرپرست سازمان برنامه در این چند ساله اخیر به شرکت های بزرگ مشاورین خارجی داده شده و کوچکیترین نتیجه ای گرفته نشده است بنده پیشنهاد میکنم با توجه باینکه مملکت ما الان بهترین کادر فنی را دارد سازمان برنامه بیاید و از این کادر فنی و از این مهندسين خودمان که الان در پشت میزهای اداره نشسته اند از اینها استفاده بکنند مثل شرکت نفت، یک اداره سرویس های فنی - تأسیس بکند بموقع و بدولت وقت میدهیم پس از این که این سرویس تشکیل شد پس از اینکه قرار دادها با این مشاورین خارجی بسر میرسد عذر اینها را بخواهد آقایان بنده یک پرداختی را که الان سندش همراه نیست ارائه بدهم عرض میکنم برای مطالعه فرآیند و زاهدان و کرمان و کلای کرمان و زاهدان و یزد اینجا تشریف دارند این راه اصلاً بمطالعه احتیاج ندارد یک زاهی است که از

فرستی بدهید مطالعه بکنند در هیئت دولت و بعرض جناب آقای نخست وزیر برسانند باین عجله صحیح نیست در کار های اساسی تصمیم گرفت.

رئیس - آقای مهندس بهبودی (مهندس بهبودی) - مخالفم) آقای د نتر جهانشاهی (مخالفم) آقای کاظم مسعودی (مخالفم) رأی گرفته میشود باین پیشنهاد آقایانی که موافقت قیام فرمایند (کسی برخاست) تصویب نشد پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای عبدالرحمن فرامرزی بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که مبلغ ده میلیون ریال از بند (ب) بودجه وزارت دادگستری کسر شود - عبدالرحمن فرامرزی.

رئیس - آقای فرامرزی بفرمائید

عبدالرحمن فرامرزی - چون آنروز آقای وزیر دادگستری يك فرمایشاتی کردند که مقتضی بود من جواب بدهم و دیدم با این فرمایش ایشان دیگر نیاز پر سباز نهار ایستان آویزان میکنند و مردها را بجای دیگر اینست که چون حالا تشریف ندارند پیشنهاد را پس میگیرم.

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای محمد نصیر دادخواه بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد مینماید که تبصره زیر به ماده واحده لایحه پیشنهادی بودجه اضافه شود بانك کشاورزی موظف است از تاریخ تصویب این قانون در ظرف سه ماه در کلیه شهرستانهایی که جمعیت آنها زائد بر یکصد هزار نفر باشد بانك کشاورزی تأسیس نماید. محمد نصیر دادخواه

رئیس - آقای دادخواه بفرمائید

دادخواه - بنده اولین دفعه است که پشت این تریبون آمدم و صحبت میکنم و قصد هم نداشتم که صحبتی در لایحه بودجه بکنم چون اصولاً تمام مدت خدمت با کار آکتیو و کارهای دولتی بوده و عادت دارم که کارها زود بگذرد و سریعاً انجام بشود بنده معتمد که لایحه بودجه دولت هر چه زودتر تصویب بشود و دولت مشغول کارش

يك بیابان خدا عبور میکند اصلاً مطالعه نمیخواهد بیابان صاف و هموار است ۶ میلیون تومان سازمان برنامه برای مطالعه این راه بشرکت امان ویتنی پرداخت کرده بابت مطالعه همین راه یعنی ما ایرانیها آنقدر مهندس راه و ساختمان نداریم که این راه کرمان و یزد را که نه از وسط جنگل و نه از وسط کوهستان و نه از ریگستان و نه از کویر عبور میکند مطالعه بکنند؟ این مطالعه ندارد هر مهندس ایرانی میتواند این را بسازد و آنوقت نتیجه مطالعه چه بود گفته اند که از همین راهی که میروند خوب است و در مقابل این شش میلیون تومان از پول مملکت ما گرفته اند.

رئیس - آقای ریگی وقت شما تمام شد چون برطبق آئین نامه برای توضیح پنج دقیقه بیشتر وقت ندارد آقایان موقعی که تشریف میآورند خودشان توجه بساعت روی تریبون داشته باشند، آقای کیهان یغمائی

کیهان یغمائی - عرض کنم اولاً اداره سازمان برنامه قانون خاصی دارد و این پیشنهاد جناب آقای ریگی هم بنده خیال میکنم که خیلی صحیح نباشد خیلی معذرت می خواهم، دوم اینکه همه آقایان میخواهند که بودجه دولت زودتر تصویب بشود و دولت بکارش برسد و بعد می بینیم که يك بحث تازه ای پیش میآید که واقعاً مورد ندارد در اینجا طرح بشود استدعایم این است که چون هر روز از این کار بگذرد چیز تازه ای یادتان میآید اول بنده خودم را میگویم وقت مجلس را میگیرم وقت دولت را میگیریم و این در موقعیت فعلی در شأن مجلس نیست.

اگر اجازه بفرمائید آقایان این کار امروز تمام بشود يك طرحهای بسیار بزرگی در سازمان برنامه مورد عمل است اجازه بفرمائید من جمله یکی که بنده اطلاع دارم موضوع لوله کشی آب شهر مشهد است اینرا چطور ببینند لغو میکنند و بدین یک شتر ایرانی اینها مدت دارند قرار داد دارند این بنظر بنده در موقعیت فعلی صحیح نیست استدعا می کنم پیشنهادتان را پس بگیرد چون خلاف قانون خاص سازمان برنامه است و این را بگذارید برای وقت دیگری، از آن گذشته همه آقایان می فرمایند جناب آقای آرامش مورد کمال اعتماد آقایان است

بشود بنده هم قصد نداشتم باصطلاح پیشنهادی بدهم ولی این مورد علاقه حوزه انتخابیه بنده فریدن است ۱۵۰ هزار نفر جمعیت دارد جزو حوزه‌های کشاورزی است صد درصد زارعند آنجا بانک کشاورزی نداریم این بود که این پیشنهاد را دادم و امیدوارم که جناب آقای نخست وزیر هم توجه بفرمایند و قبول بفرمایند که جاهائی که بیش از صد هزار نفر جمعیت دارد بانک کشاورزی ایجاد بشود (نمایندگان - بسیار خوب است) عرض دیگری ندارم.

رئیس - آقای دکتر جهانشاهی مخالفید بفرمائید **دکتر جهانشاهی -** بنده گمان می‌کنم که مجلس جائی است که مسائل باید مورد رسیدگی قرار بگیرد و آنچه بمصلحت کشور است گفته شود و نتیجه برسد در این لایحه بودجه چنین بنظر میرسد که در مسائل مختلفی که شاید کاملاً جنبه فنی دارد زیاده روی شده و تصمیم گرفتن فی المجلس بدون مطالعه کار غیر ممکن است و باید خودداری کنیم (احسنت) یکی از آقایان پیشنهاد میدهد که ادارات فنی یکجا در فلانجا ارغام شود و متمرکز گردد اصلاً قابل طرح نیست یکی پیشنهاد میدهد که حقوق فلان اشخاص کم یا فلان اشخاص زیاد بشود این تبصره‌ها این پیشنهادها را اگر بخواهیم اینجا طرح بکنیم بدون مطالعه بدون اینکه بدانیم کسی که حقوق میکشد آن اداره‌ای که کار میکند این نمیشود اگر می‌شد برای مجلس که سیون درست نمیکردند ۱۵۰ ۲۰۰ پیشنهاد داده شده در تمام مسائل که هیچکدام مطالعه نشده اگر اینها تصویب بشود بعقیده بنده يك قانون مدونی میشود نه اصلاً قابل اجرا نیست و وضع مملکت را بهم می‌زند و این وضع درست نیست (صحیح است).

رئیس - بهتر اینست که در این پیشنهادات آقایان تجدید نظر بکنند تمام کارهای مملکت را در لایحه بودجه بخواهید بگذرانید این غیر ممکن است، آقای کاظم مسعودی موافقید بفرمائید.

کاظم مسعودی - عرض کنم که من هم با همین فکر جناب آقای دکتر جهانشاهی موافق بودم بطوریکه در روز گذشته خودم اولین ناطقی بودم که گفتم بایستی دست دولت را باز بگذاریم و اینقدر پیشنهادات مختلف ندهیم ولی در این مورد جناب آقای جهانشاهی چون وضع محل انتخابیه بنده

طوری است که فقط کشت آنها زعفران است زارعین آنجا همه سلف فروشند و در شش ماه قبل آنجا بودم دیدم که یعنی موقعی که زمستان میشود میخواهند زندگی بکنند ولی پولی ندارند میروند زعفران را امقالی شش ریسال سلف فروشی میکنند برای اینکه دوست تومان بگیرند چون بانک کشاورزی شعبه‌اش آنجا نیست اگر بخواهند به مشهد بروند ۹۰ فرسخ است اگر بخواهند به طمس بروند ۳۰ فرسخ است تازه با این همه زحمات وقتی که نماینده بانک را برداشت آمد خواست پول را بگیرد دوست تومان را باید خرج بکند این بود که شش ماه پیش رفتم مدیر بانک را دیدم و ایشان به بنده قول دادند چون در آنجا مطالعه کرده‌ایم و بیشتر شهرهای دیگر هم همینطور است سلف فروشی میکنند بشما قول میدهم که قبل از پایان سال شعبه بانک را در آنجا باز کنیم ولی تا حالا باز نشده عرض کردم پیشنهادات زیاد نباید بشود تا دولت کارش تمام بشود بودجه‌اش تصویب بشود برود بکارش برسد ولی در این مورد خواستم تقاضا کنم از جناب آقای نخست وزیر یادداشت بفرمایند چنانچه بانک تأسیس میکنند در همین سال همانطور که قول داده اند بنده خواهش میکنم آقایان پیشنهادشان را پس بگیرند اگر باین زودی انجام نمیشود خواهش می‌کنم که با این پیشنهاد موافقت فرمائید.

رئیس - آقای دادخواه رأی بگیریم (دادخواه - بلی) آقایانیکه با این پیشنهاد موافقت قیام فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(پیشنهاد بشرح زیر قرائت شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم اصلاح زیر به آخر تبصره ۴۵ لایحه بودجه اضافه شود مشمولین سالهای ۱۳۱۲ تا پایان ۱۳۱۵ که بفرمان همایونی از خدمت و وظیفه معاف شده‌اند مشمول پرداخت مبالغ مندرج در این تبصره نمی‌باشند - مهندس کاظم جعفرودی - محمود محمودی - کشاورزیان - دکتر موسوی

رئیس - آقای مهندس جعفرودی بفرمائید **مهندس جعفرودی -** در تبصره ۴۵ مقرراتی از نظر وصول هزارریال و دوهزارریال برای کسانی که بقید قرعه از خدمت و وظیفه معاف می‌شوند پیش بینی شده ولی سه دوره

رضا معرفت - با عرض معذرت از نمایندگان محترم

مجلس شورای ملی نکته‌ای که لازم است بنده بعرض آقایان نمایندگان محترم برسانم پیشنهاد اینست که در سال ۱۳۲۲ قانونی بنام قانون تعلیمات اجباری برای اجرای تعلیمات اجباری در تمام کشور وضع شد و بموجب آن قانون حقوقی برای معلمین و حدودی و مقرراتی برای اجرای قانون مزبور وضع شد متأسفانه ۱۸ سال از تصویب این قانون گذشت و بعد از ۱۸ سال هنوز قسمتهائی از این قانون بمنصه اجرا در نیامده و دولتها همیشه معذرت می‌شدند باین که مابودجه کافی در اختیار نداریم و بهمین جهت قسمتی از این قانون همینطور بحال وقفه ورگود مانده و در سال ۱۳۳۴ و ۱۳۳۷ قوانینی از کمیسیون بودجه یا مجلس شورای ملی گذشت و بموجب آن یعنی بموجب قانون ۳۷ قسمتی از این قانون که مربوط به ماه ۱۲ بود لغو شد و در نتیجه حقوق معلمین پایمال شد معلمین از سال ۳۷ تا کنون این ادعا و اعتراض را دارند که چرا قانون قسمتی اجرا نشده علاوه بر اینکه قسمتی که بنفع معلمین بود لغو شد تقاضای آنها اجزای کامل مقررات ماده ۱۲ قانون تعلیمات اجباری است خوشبختانه دولت حاضر تصمیم گرفت برای ترمیم حقوق فرهنگیان اقدام بکنند لایحه‌ای آوردند اینجا بانظر ماتپیه کردند این لایحه اگر بمجلس می‌آمد معلمین تاحدی راضی میشدند چون تاحدی وعده مساعدی بود برای معلمین قسمتی از حقوقشان امسال و سال‌های دیگر در دوسه سال دیگر ترمیم میشد معلمین باین حق قانونی قانع بودند باینجهت لایحه‌ای تنظیم شد و قرار شد تصمیم بگیرند و متأسفانه بصورت دیگری تقدیم شد و حالا عده‌ای از معلمین شریف مملکت در کنار مجلس نشسته‌اند و چشم به آقایان دوخته‌اند این معلمین می‌گویند این معلمین زن و فرزندان ما و شما هستند این معلمین چیزی نمی‌خواهند من یک مرتبه دیگر بعرض می‌رسانم آخر معلمی که در عرض سال یک پرتقال نمی‌تواند بخورد و معلمی که در عرض سال یک شکم سیر نداشته باشد چه توقعی دارید ما می‌گوییم آقایان جلو مجلس نیائید مادرست می‌کنیم وقتی می‌بینند که نکرده‌ایم دیگر حرف ما را قبول نمی‌کنند آمده‌اند به بیننده‌ها چه اقدامی می‌کنیم

بفرمان همایونی در حدود چندماه پیش معاف شدند و اداره نظام وظیفه مشغول صدور ورقه معافیت آنهاست و برای بعضی از آنها بعلت اشکالات اداری این ورقه هنوز صادر نشده است بنده برای اینکه مفاد این تبصره شامل حال آنها بشود و از آنها دو هزار ریال و هزار ریال را نگیرند این تبصره را پیشنهاد کردم اگر جناب آقای وزیر دارائی بفرمایند که شامل حال آنها نمیشود پیشنهادم را مسترد میدارم

رئیس - آقای وزیر دارائی بفرمائید

وزیر دارائی - این تبصره مربوط به اشخاصی است که معافیشان از اول ۱۳۴۰ صادر خواهد شد آن دسته‌ای که قبلاً ورقه معافیشان صادر شده و گرفته‌اند مشمول این تبصره نمیشوند ولی اگر نکرده‌اند و هنوز در جریان است مشمول خواهند بود جناب آقای جعفرودی اصولاً صد تومان و دویست تومان چیزی نیست استدعا میکنم پس بگیریید

رئیس - پیشنهاد دوم مرتبه بخوانید که رای گرفته شود

(پیشنهاد به شرح سابق مجدداً قرائت شد)

رئیس - رأی می‌گیریم آقایانی که با این پیشنهاد...
ههندس جعفرودی - این پیشنهاد را بنده از نظر خودم

مسترد میدارم

محمودی - بنده هم مسترد میکنم

کشاورزبان - بنده هم مسترد میکنم

رئیس - آقای دکتر موسوی هم نیستند پیشنهاد

دیگری قرائت میشود

(پیشنهاد آقای معرفت بشرح زیر قرائت شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی - بمنظور تأمین حقوق آموزگاران و دبیران و اساتید دانشگاه تبصره زیر را پیشنهاد مینماید

تبصره - بمنظور لغو تبصره یک از ماده واحده مصوب نهم شهریور ماه ۱۳۳۷ و اجرای ماده ۱۲ قانون تعلیمات اجباری در خصوص تأمین حقوق فرهنگیان از این تاریخ تا مدت یکماه دولت موظف است لایحه‌ای تنظیم و تقدیم مجلس شورای ملی بنماید رضاعرفت

رئیس - آقای معرفت بفرمائید

ده مقدور بوده است از طرف دولت اعمال شده است و بصورت لایحه‌ای تقدیم مجلس شده و به بودجه منضم نگردیم و بصورت لایحه داده شد که به کمیسیون بروند و اگر احیاناً توافق بنظر برسد آنجا اصلاح میکنند (احسن) الان بیک دبیری که شروع بخدمت میکند و لیسانسیه باشد ۷۰۰ داده میشود بنده سؤال میکنم که بکدام یک از صنوف کارمندان و مستخدمین دولت ۷۰۰ تومان داده میشود (ملکراه) - اینها معلم نیستند اشخاصی را تحریک کرده اند و آورده اند آقایان توجه بفرمائید الان معلمینی داریم که اینها تحصیلات حسابی ندارند و اینها توقعشان این است که از یک استاد دانشگاه بیشتر بگیرند این معقول و منطقی نیست تمام قضات از همین قانون ناراضی اند مامورین پست و تلگراف ناراضند سایرین هم حقوق دارند الان همین قانون در اختیار آقایان است در کمیسیون بررسی بفرمائید اگر نتوانید جور دیگر بطرز دیگری که بهتر نظر آنها را تأمین بکنند بنده حرفی ندارم (احسن) اما توجه بفرمائید که یک چیز غیر مقدور و غیر ممکن از ما نخواهد دولت مگر جقدر میتوان بدهد (آصف‌وزیری) تحریک میکنند طبق اطلاعی که بنده دارم قبل از اینکه دولت لایحه اصلاح حقوق معلمین را به مجلس بدهد یک عده‌ای اینها را تحریک کرده بودند (صحیح است) و این میرساند که یک عده اخلاک‌گر میخواهند از مقام شریف معلم سوء استفاده بکنند بنده متأسفانه نمیتوانم اجازه بدهم که اشخاص اخلاک‌گر در لباس معلم در وضع مملکت اختلال بکنند البته معلمین مورد علاقه کامل دولت هستند و این مقدار هم که برایشان در نظر گرفته شده است نشانه کامل حسن نیت دولت بوده است الان هم در لایحه‌ای که آقایان رسیدگی می‌فرمایند اگر امکان بیشتری باشد بنده عرض میکنم که با کمال میل انجام خواهم داد (احسن)

(یکی از نمایندگان - نباید در جاله بازی بکنند)

رئیس - آقای معرفت به پیشنهاد شما رأی بگیریم؟
 معرفت - بطوریکه آقای نخست وزیر فرمودند و با حسن نیتی که دارند اطمینان داریم که نظر کمیسیون بودجه و کمیسیون فرهنگ را مورد توجه قرار میدهند پیشنهاد مرا مسترد میدارم (احسن - احسن)

آنوقت لایحه‌ای می‌آوریم که دیناری به حقوقشان اضافه نمی‌شود البته دولت می‌گوید جدا قائل حقوق را پانصد تومان کرده ایم نمی‌توانید یک دمک آموزش گار ۵۰۰ تومان میکیرد یک دبیر ۵۰۰ تومان میکیرد یک دبیر لیسانسیه بارتبه ۳ ماهی ۳۰۰ تومان میکیرد (نخست وزیر - آقا ۷۰۰ تومان میکیرند ۲۰۰ تومان لیسانس میکیرند) معلمین را دلگرم میکنند بعد یک قانون می‌آورند بدتر از تمام قوانین این قانون بیچوجه مورد رضایت معلمین نیست دولت مورد اطمینان و علاقه ماست و شخص جنابعالی هم بخصوص مورد علاقه ما هستیم ما توقعی نداریم معلمین هم توقعی ندارند و من بعنوان نماینده معلمین اینجا می‌گویم قانونی که ۱۸ سال پیش گذشته آنرا اجرا کنید نمیتوانید ظرف ۴ سال اجرا کنید آنها چیز فوق العاده‌ای نمی‌خواهند شما سالی ۸۰ میلیون میدهید وزارت راه بودجه مملکت را میریزید در راه و باز راه نداریم معلم گرسنه چه بکند آنوقت یکعده ماجراجو هم میانند سوء استفاده می‌کنند اینها قسمت اکثرشان معلم نیستند معلم نمایان اینکارها را بکنند معلم خانه‌اش نشسته و از ترس چاقو کشها بیرون نیامده بنده اطلاع دارم دیشب آمده بودند در منزل ما معلم هیچوقت خطانکرده بنده استدعا میکنم تمنای میکنم برسید خواهش می‌کنم شما را بخدا و بحقیقت بحق این معلمین قانونی که ۱۸ سال پیش گذشته چرا اجرا نمیشود معلم شمشیر و فدازه ندارد (فرامرزی - معلم اعتصاب کرده قانون بهش حق داده) استدعا میکنم جناب آقای فرامرزی خودتان معلم بودید باین موضوع توجه داشته باشید

رئیس - آقای نخست وزیر بفرمائید

نخست وزیر (مهندس شریف امامی) - بنده بسیار متأسفم از این بیاناتی که آقای معرفت اینجا کردند و مطلب را بکلی غیر از آنچه هست اینجا جلوه دادند دولت از ابتدای امر کمال توجه را بمعلمین داشته و دارد (صحیح است) (فرامرزی - این دولت صحیح است) الان هم پیشنهادی که بمجلس تقدیم شده است برای اصلاح حقوق آنها آن چیزی بوده است که در امکان دولت بود و جدا کتر مساعدتی

رئیس - پیشنهاد دیگری فراتر می‌شود

(پیشنهاد آقای فرامرزی بشرح زیر قرائت شد)

مقام ریاست معظم پیشنهاد می‌کنم و استدعا می‌کنم پیشنهادهای دو شورای به کمیسیونهای مربوطه برود عبدالرحمن فرامرزی

رئیس - آقای فرامرزی بفرمائید

فرامرزی - بسیار خوب شد اینجا راجع به معلمین صحبت شد چون بسیار زشت بود که معلمین آمده اند اینجا جلوی مجلس نشسته اند هیچ چیزی گفته نمی‌شود

رئیس - الان هم رفته اند

فرامرزی - میدانم بنده می‌گویم اگر دولت مقید

به قانون اساسی است باید در تمام مواردش باشد و اگر نیست برای چه وقت خودش را تلف می‌کند و بودجه را می‌آورد به مجلس و از ما اجازه می‌خواهد خودش خرج بکند قانون اساسی که برای یک مرحله نیست قانون اساسی به معلمین به کار گره و بهمه اجازه داده که اعتصاب بکنند معلم اعتصاب کرده مطابق قانون ضمن خبر قبلی آمده جلوی مجلس چرا بین آنها تیر بسته اند آنها می‌گویند آدم کشته شده تمام آنها تیری که می‌خواهند زور بکشند تمام آنها تیر که می‌خواهند ظلم بکنند تمام آنها تیری که می‌خواهند فشار بیاورند می‌گویند اخلال می‌کنند فلان می‌کنند فلان می‌کنند قانون بهتان حق داده هر وقت کردند جلوی شان را بگیرد (ملک زاده - اینها معلم نیستند) شما از کجا میدانید (ملک زاده - بنده دیدم) این صحیح نیست که مردم را تخطئه کنید اینها معلم هم تویشان هست غیر معلم هست حقشان محفوظ است دولت حق نداشته تیر بزند (دهستانی - شما هم اینقدر تظاهر نکنید) خلاف هم کرده و پیشنهادم را هم پس گرفت (همهمه نمایندگان)

ملک زاده آملی - اینها تحریک شده اند ، معلم نیستند

فرامرزی - شما وکیل مردم نیستید

ملک زاده - شما نیستید

رئیس - آقای فرامرزی آقای ملک زاده اگر نظم

جلسه را رعایت نفرمائید بشما اخطار خواهم کرد، پیشنهاد دیگری فراتر می‌شود

(پیشنهاد آقای رامبد بشرح زیر قرائت شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی: پیشنهاد می‌نماید تبصره پنجاه بشرح زیر اصلاح گردد:

تبصره - سازمانهای دولتی و وابسته بدولت فقط در حدود انجام امور مربوطه بخود آنها بطوریکه از لحاظ اصول تجاری و فنی مفید و لازم باشد حق دارند چاپخانه داشته باشند، رامبد

رئیس - آقای رامبد بفرمائید

رامبد - در باطن نکته دانان خود فروشی شرط نیست باشن دانسته گو ای مرد بخرد یا خموش (احسنت)

مطالب خوش آیند مردم گفتن بخصوص مردمی که از باطن کار اطلاع ندارند کاری است پس سپل و آسان سپور خیابان و لاک حمام و کارگر شرکت نفت را با چهار جمله میشود بحرکت در آورد ولیکن دار سیاستمداری که بر تربیتون مجلس تکیه می‌زنند تحمل تمام دشواریها و به سرانجام رسانیدن وظیفه‌های است که بر عهده گرفته است با قبول تمام انتقادات (صحیح است - احسنت) جناب آقای فرامرزی بنده از توی این معلمین می‌آیم (عده‌ای از نمایندگان - آقای فرامرزی تشریف ندارند)

رئیس - راجع به پیشنهادتان صحبت بفرمائید

رامبد - چشم، هر چه گفتم حرف حسابتان چیست گفتند شخصی که زندانی است باید آزاد شود گفتم اگر این شخص قتل کرده چگونه می‌تواند آزاد شود که آزادش کنید گفتند اگر قتل هم کرده باشد باید آزاد شود (فرامرزی - اخطار دارم) و اما پیشنهاد بنده جناب آقای پورسرتیپ جناب آقای جهانشاهی و سایر آقایان مطالبی فرمودند که بنده استیفا می‌کنم که بخاطر آنان نماینده مطالب متنوعی که به پنجو جبهه بالا یحه بود سه سال ۴۰ بستگی ندارد به این لایحه بنام تبصره اضافه شود هر کدام اینها در ظاهر جمله‌های فریبنده اش هزارویک معما پشت پرده اش هست تا موقعی که درست تحقیق نشود که بفتح مملکت است بنده خیال نمی‌کنم که هیچکدام از آقایان با اجرائش موافق باشند بنابراین بنده پیشنهادی حضور ریاست معظم تقدیم کردم که بطور کلی تمام تبصره‌هایی که مستقیماً به لایحه بودجه مربوط نیست حذف بشود متأسفانه فرمودند که این کار مقدور نیست.

نمایندگان محترم از یک طرف اظهار خستگی میکنند که لایحه بودجه تا این اندازه طول کشیده و از طرف دیگر با پیشنهادات مختلف وقت مجلس را میگیرند و تصویب این لایحه را بهر از آن میکشاند جناب آقای رامبد بنده خیلی متأسفم که از پشت این تریبون حقایق را در مقابل مطالبی که عنوان می شود عرض کنم چاپخانه داشتن برای دستگاه دولتی متأسفانه بصورت یک مورد درآمدسود و نامشروع.

رئیس - آقای مهندس والا این تصویب شده و تبصره جامع بوده است.

مهندس والا - اگر مطرح نفرمائید بنده عرضی ندارم.

رئیس - اصلاً قابل طرح نیست اگر هر پیشنهادی تصویب شود و یک پیشنهادی مخالف آن برسد که نمی شود مطرح کرد پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای فلیکس آقایان بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی:

پیشنهاد مینماید قسمت آخر ۳۹ بشرح زیر اصلاح

شود

«دانشگاه گواهی نامه همگانی به افراد مجرد کمتر از

۲۱ سال تمام ممنوع است» - فلیکس آقایان

رئیس - وارد نیست و گذشته به ۲۱ سال کمتر هم نمیدهند. پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای رامبد به شرح زیر خوانده شد)

تبصره - از تاریخ تصویب این قانون دولت مکلف است

از لحاظ صرفه جوئی در مخارج کشور نسبت بمیزان حقوق

و مزایای مدیران و کارمندان کلیه بانکها و شرکتها و

سازمانهای دولتی تجدیدنظر دقیق نماید و در ظرف مدت

چهارماه از تاریخ تصویب قانون بودجه سال جاری قانون

استخدام کشوری را که حقوق و مزایای کلیه کارمندان

دولت اعم از استادان دانشگاه، قضات، دبیران، آموزگاران

و سایر طبقات مختلفی که از خزانه دولت حقوق یا دستمزد

دریافت میدارند و همچنین مدیران و کارمندان و مهندسان

شرکتها و سازمانهای مختلف دولتی اعم از اینکه بصورت

شرکت و یا سازمانهای قانونی بوجود آمده اند بطور دقیق

رئیس - برای اینکه تصویب شده.

رامبد - جناب آقای فرامرزی استاد معظم فرمودند که این پیشنهادات بصورت دوشوری طرح بشود و قرار بود برای این پیشنهاد بسیار صحیح تشریف فرما بشوند و صحبتی نفرمایند متأسفانه هم خودشان وهم بنده را مجبور فرمودند که مطالب خارجی عرض کنم و اما راجع به چاپخانهها اینجا پیشنهادات مختلفی راجع به چاپخانهها داده شده بنده در دو سطر پیشنهاد کردم که سازمانهای دولتی اگر نگهداری چاپخانه با کارهایی که دارند بصرفه باشد نگه دارند و اگر بصرفه نباشد نگه ندارند این خلاصه پیشنهاد بنده بود اگر یک چاپخانه ای در سال سه میلیون کار چاپی دارد و با چاپخانه خودش نایک میلیون میتواند انجام بدهد چرا دو میلیون بمملکت تحمیل بشود این پیشنهاد بنده بود

رئیس - راجع به این قسمت مجلس رأیش را داده و تبصره ای تصویب شده

رامبد - خودتان مطرح فرمودید بنده هم توضیح عرض کردم

رئیس - البته درست است مخالف دارد. آقای باقرزاده بفرمائید

باقرزاده - همکار محترم جناب آقای رامبد فرمودند که چاپخانههای دولتی بماند ولی بنده چون در این کار

واردم بعرض آقایان میرسانم دولت اصولاً حق ندارد کار را از دست مردم بگیرد بجهت کار از دست مردم میگیرند

بنده نیز تمام چاپخانهها را دارم این چاپخانههای دولتی بدون استثناء با اجرات عرض میکنم سوء استفاده میکنند

اول چاپخانه سازمان بز نامه که از مدیر آن اسم نمی برم اعلام جرم هم می کنم در سال سه میلیون تومان دزدی میکنند اگر این

چاپخانهها حذف بشود بودجه دولت کمک شده و دولت از منظور خارج می شود و یک نفر کارگر هم بیکار نمی شود

پرستلهای زیاد و اتومبیلهای زیاد هم دیگر نمیخواهد بنده و جناب آقای رامبد کمال احترام را میگذارم ولی متعجبم که این

پیشنهاد را داده اند استدعا میکنم که جناب آقای وزیر دارائی موافقت فرمایند که تمام چاپخانههای دولتی منحل شوند.

رئیس - آقای مهندس والا

مهندس والا (مخبر) - بنده تعجب می کنم چون آقایان

در آن قانون تصریح شده باشد برای تصویب بمجلس شورای ملی
تقدیم نماید. رامبد

رئیس - آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - فرمایشات جناب آقای نخست وزیر و
همچنین سایر همکاران محترم در تمام طول تصویب بودجه
مؤید عرایضی است که بنده میکنم و تبصره‌ای است که
بمجلس شورای ملی تقدیم کردم با اجازه آقایان مجدداً
قرائت میکنم (پیشنهاد را مجدداً قرائت نمودند) ملاحظه
میفرمائید تمام نواقصی که در کار استخدامی موجود است
انشاءالله باتصویب و تأیید آقایان باتصویب این تبصره شاید
رفع بشود.

این پیشنهاد بنده است از تاریخ تصویب این قانون
دولت مکلف است از لحاظ صرفه جویی در مخارج نسبت
بمیزان حقوق و مزایای مدیران و کارمندان کلیه بانکها و
شرکتها و سازمانهای دولتی یعنی بلااستثناء همان کسانی
که چند روز پیش صحبتشان بود که زیاد میکنند و هم
معلمین که صحبتشان هست که کم میکنند تجدید نظر
دقیق نموده و در ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب بودجه
سال جاری قانون استخدام کشوری که حقوق و مزایای
کلیه کارمندان دولت اعم از استادان دانشگاه قضات
دیوران (جناب آقای معرفت) آموزگاران و سایر طبقات
مختلفی که از دولت حقوق یا دستمزد دریافت میدارند و
همچنین مدیران و مهندسان شرکتهای مختلف دولتی اعم
از این که بصورت شرکت یا سازمانهای قانونی (راجع به
شرکت نفت هم داخلش است) بوجود آمده‌اند بطور دقیق
در آن قانون تصریح شده باشد برای تصویب به مجلس
شورای ملی تقدیم نمایند و هر تبصره‌ای که مغایر مفاد این تبصره
باشد ملغی است.

بنده خیال میکنم که توضیح عرایض بنده را خود
آقایان محترمی که در اینجا تشریف دارند و در موارد
خاصی در این نکات بنوبه خود صحبت فرموده‌اند باین
معنی که با صحبت کرده‌ایم اینکه چند نفر ممکن است
حقوق زیاد بگیرند ولی فراموش نفرمائید امروز ما حقوق
را کم بکنیم فردا بصورت پاداش داده میشود پاداش را کم
کردید بصورت خرج سفره داده میشود خرج سفره را کم

کردید بصورت کمک شوهر داده میشود بنابراین باین
جلسه و یک تبصره بنده گمان می‌کنم که نشود آن نظر
غائبی و حسن نیتی که آقایان دارند جلو تمام مخارج زائد
گرفته بشود از طرف دیگر یک طبقه نظر کرده و یک
طبقه دیگر موردی لطفی قرار نگیرد باین پیشنهادی که
بنده کردم از کسانی که حقوق چندین هزار ریالی میکنند
یا کسانی که بهیچوجه مخارج زندگی‌شان با این حقوق
تفاف نمی‌دهند همه در اختیار مذاق و توجه دقیق آقایان
محترم قرار میگیرد باین وضع بی‌سامانی و صورت مبنوعی
که ادارات دولتی دارند سروصورتی داده میشود (احسن
بسیار خوب است)

رئیس - مخالفی نیست کسی هم اجازه صحبت نخواسته
پیشنهاد دوم تبه قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای رامبد مجدداً بشرح سابق خوانده
شد)

رئیس - تمام تبصره‌ها که مغایر است چه چیزهایی
که دولت آورده و چه نمایندگان همه درهم ریخته است
حتی تابستان موقع تعطیل خواستیم یک هیئت فنیایی از
وزارت دادگستری بیاوریم ببینیم چیزهایی که در قوانین
مغایر یکدیگر و ناسخ و منسوخ است تفکیک کنیم باشد البت
خوردیم اینکه تمام تبصره‌ها که باین قانون مغایر است ملغی
است این در عمل خیلی مشکل است این قسمت اخیرش را
بردارید چیز خوبی میشود که دولت مکلف است قانون
خوب و دقیقی به مجلس پیشنهاد کند برای تمام فئات و
مهندسی و همه طبقات

رامبد - بنده موافقم

رئیس - آقای فولادوند

فولادوند - بنده تذکری دارم میخواستم سه ما را
به شش ماه موافقت بکنند اگر موافقت نفرمایند بنده
بعنوان مخالف صحبت میکنم

رئیس - بفرمائید

فولادوند - بنده از این لحاظ عرض کردم شش
ماه برای اینکه این یکی از مشکلترین کارهای
مملکت است و تا حالا هم دولتها گرفتار بوده‌اند و برای
تدوین قانون وقت نکرده‌اند و از نظر مردم هم بنده میدانم

بکنند و استعفا خواهند داد باین دلیل آقای رامیدان پیشنهاد را کردند در ۱۶ مرداد طرف سه ماه دولت در عین حال که در این ۱۶ تجدید نظر می کند لایحه قانون استخدام را بیاورد و تصور می کنم که برای جلوگیری از هر که نسوزد تفاهم موافقت بفرمائید. با همان سه ماه برای اینکه تا آنجائی که بنده مستحضر هستم قانون استخدام مهیاست و در ظرف سه ماه کافی است که دولت تجدید نظری بکند و بیاورد و بدیهی است بمجرد تسلیم این لایحه بمجلس که تصویب نخواهد شد و در کمیسیونهای مربوطه اطراف قضیه را حلایحی خواهند کرد و یک مدتی طول خواهد کشید و بنده استدعا می کنم اینست که با همان ترتیبی که در خود تبصره ذکر شده باشد ماه موافقت بفرمائید. بدهم این معضل حل بشود و هم دولت این لایحه جامع اطراف بیاورد بمجلس و چون در قسمت آخر آقای رامیدان ذکر کرده بودند که تبصره های محالفت این ملغی است منظور آن تبصره ایست که در دو جلسه قبل تصویب رسید و تصور می کنم که منظور آقای رامیدان همان تبصره باشد و اگر مقام ریاست الغاء آن تبصره را اعلام فرمایند بدیهی است میشود آن عبارت از آخر تبصره حذف کرد.

رئیس - اگر دولت بتواند کمتر از آن مدت قبول کند رأی میگیریم.

نخست وزیر - چهار ماه باشد.

رئیس - به پیشنهاد آقای رامیدان با اصلاح چهار ماه رأی میگیریم آقایانی که با این پیشنهاد موافقت فرمایند قیام فرمایند.

(اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد می نمائیم تبصره زیر بماده واحد اضافه شود.

تبصره - دانشیاران کرسی های بالینی و نظری دانشکده های پزشکی و کرسی های دندان پزشکی از لحاظ عنوان و ترفیع تابع مقررات مربوط به دانشیاران کرسی های علمی و آزمایشگاهی دانشکده های پزشکی خواهند بود. دکتر عباس تقیسی ۰ دکتر رفعت ۰ دکتر امین

این یکی از قوانینی است که وقتی بگذرد چشم تمام افراد مملکت از شمال تا جنوب باین قانون خواهد بود و ممکن است اسباب اشکال برای دولت بشود و خیلی سرو صدا بشود اینست که بنده متأسفانه با تسریع و سرعت و افراط و تفریط بدون مطالبه در این موارد باید عرض کنم که موافق نیستم و همیشه برای فرمایشات و پیشنهادات جناب آقای هالا دو احترام داشته ام چون قلباً این رامیدانم که ایشان مرد متین و منطقی و خدمتگزار هستند نظیر بنده اینست که در عرض سه ماه یک چیزی بیاید و سه ماه هم مارویش بحث بکنیم این صحیح نیست چون دولت هم دارد دارد تا حالا هر چه کردیم شش ماه دیگر هم رویش بیاید مانعی ندارد ولی یک چیز جامعی بیاید دولت تصویب کرده شمرده، حساب کرده یک چیز جامعی بمجلس بیاورد و در ۱۵ روز بگذرد اینست که با نهایت احترام که نسبت بجناب آقای رامیدان دارم انرا عرض کردم.

رامیدان - بنده پیشنهاد آقای رامیدان را قبول دارم و به شش ماه موافقم.

رئیس - در سه ماه تعطیل تابستانی مجلس هم میرسد اگر مدت بیشتری باشد بهتر است.

رامیدان - چون اجرای این مطلب با دولت است خود دولت توضیح بدهد.

وزیر دارائی - چون با تعطیل مجلس مصادف میشود همان شش ماه گذاشته شود.

شادمهان - بنده خواستم توضیحی بدهم رئیس - بعنوان موافق توضیح بدهید.

شادمهان - متأسفانه ما در تمام امور راه افراط و تفریط میرویم یا تبصره ای تصویب می کنیم که دولت تمام حقوقها را به ۲۵۰۰ تومان تقلیل بدهد یا وقتی تبصره ای میدهیم که دولت در ظرف سه ماه لایحه ای بیاورد و فردا باز میگوئیم سه ماه کم است، نه خیر شش ماه کنید.

این تبصره که پیشنهاد شده برای جلوگیری از این مطلب است الان کارمندان شرکت نفت می گویند که آقایان باین ترتیب نمی توانیم کار کنیم استعفا می کنیم کارمندان سازمان برنامه مدعی هستند که با ۲۵۰۰ تومان نمیتوانند کار

رضا معرفت - دکتر احمد امامی - دکتر سیاح و چند
اعضای دیگر

رئیس - آقای دکتر نفیسی بفرمائید

دکتر نفیسی - بنده راجع به پیشنهادی که
یک عده از همکاران محترم فرموده‌اند خواستم چند نکته
بعنوان توضیح عرض کنم اولاً اصل پیشنهاد اقران
مستلزم دانشیاران درسیهای بالینی و نظری دانشکده‌های
پزشکی و کرسیهای دندان پزشکی از لحاظ عنوان و ترفیع
تابع مقررات مربوط به دانشیاران کرسیهای علمی و
آزمایشگاهی دانشکده‌های پزشکی خواهند بود - عرض
کنم این فقط عنوان است و پیشنهاد خرج نیست و تحمیلی
به بودجه دولت نیست (صحیح است) در حال حاضر بودجه
دانشیا در دانشکده پزشکی داریم یکی دانشیاران علمی
و آزمایشگاهی هستند که اینها رتبه‌شان خود بخود بالا
میرود به رتبه‌ش که رسیدند بعد بعنوان استاد بی کرسی
ومیروند به رتبه‌های بالاتر - یک دسته دانشیارهای بالینی
داریم که اینها وقتی به رتبه‌ش رسیدند متوقف میمانند
یا اینکه باید یک تزییل مقام برایشان قبول کنند یعنی
بروند رئیس درمانگاه بشوند یا رئیس بخش یا اینکه صبر
بکنند تا یک وزی محلی پیدا بشود و کرسی احراز بکنند
اینستکه اغلب اینها هم بطور عمل میکنند رئیس درمانگاه
میشوند رتبه‌شان را میگیرند حالا این پیشنهادی که شده
اینستکه در همین مقام دانشیاری که هستند رتبه‌شان را بتوانند
بگیرند و هیچگونه تحمیلی هم به بودجه دولت وارد نمیشود
(اشرف احمدی - دانشگاه با این موافق است؟) بایستی
موافقت بکنند موافق هستند

رئیس - آقای وزیر دارائی بفرمائید

وزیر دارائی - الان همین جامکر از طرف آقایان
راجع به این گونه تبصره‌ها صحبت شد اینها مسائلی
است که در جای خودش باید رسیدگی بشود تحقیق بشود
باید بمجلس بیاید و بصورت قانون در بیاید بنده تصور
میکنم اولاً باید این پیشنهاد شورای دانشگاه رسیدگی
بکنند و تصویب بکنند ثانیاً بنده شخصاً نمیدانم این چه
اثری خواهد داشت و نمیدانم کجایش به بودجه خواهد
خورد (دکتر رفعت - اثر مالی ندارد) جنابعالی میفرمائید

اما من فقط بفرمائیش آقا باید اطمینان بکنم اینها اگر
واقعاً یک مسائلی است که باید بشود اجازه بفرمائید که
در دستکهای مربوط رسیدگی بشود و بعد بیاید بمجلس
استدعا میکنم پس بپذیرید و دومرتبه از مجرای خودش
بیاید

رئیس - آقای دکتر موسوی مخالفید بفرمائید

دکتر موسوی - من متأسفم با پیشنهادی مخالفت
میکنم که امضاء کنندگان آن اشخاصی هستند که مورد
احمال احترام من میباشند مخالفت من از این لحاظ است
که همانطور که آقای وزیر دارائی متذکر شدند علاوه
بر آن فکر میکنم که با توجه به تبصره‌ای که الان در اثر
پیشنهاد همکار عزیزمان آقای رامند به تصویب رسید و
دولت مکلف شد که در ظرف چهار ماه لایحه قانونی
استخدامی را بیاورد بهتر اینستکه آقایان این پیشنهاد را پس
بگیرند و بدولت هم وقت مطالعه بیشتری بدهند خاصه
اینکه برای همه‌ها این مسئله و نتایج آن کناک و مهم است اساساً
ممکن است در اثر همین یک تبصره شاید ناراضیها راضی
بشوند ولی یک عده‌ای هم همانطور که عملاً دیده‌ایم توقعات
جدیدی پیدا میکنند در چنین شرایطی بهتر است آقایان
تا چهار ماه صبر کنند اینهمه مدت که صبر شده چهار ماه هم صبر
کنند دولت هم از این پیشنهاد الهام می‌گیرد و در لایحه استخدامی
که تا چهار ماه خواهد آورد این مسئله را مورد عنایت قرار
می‌دهد و بهمین جهت است که بنده با تصویب این تبصره
مخالفم

رئیس - کسی اجازه صحبت نخواسته پیشنهاد فرات

می‌شود که رأی گرفته شود

دکتر سفیع امین - بنده قبلاً اجازه صحبت خواسته

بودم

رئیس - چون شما امضاء کننده هستید نمیتوانید بعنوان

موافق صحبت کنید

دکتر رفعت - بنده توضیحی دارم

رئیس - توضیح را یک نفر می‌دهد که آقای دکتر

نفیسی دادند

دکتر نفیسی - چون فرمودند که راجع به این

موضوع مطالعه و بان توجه خواهند کرد پیشنهاد را پس گرفتیم

رئیس - آقایان پس گرفتند پیشنهاد دیگری قرائت می شود.

(پیشنهاد آقای باقرزاده بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینمایم تبصره ذیل بماده واحده بودجه سال ۴۰ اضافه گردد

تبصره - دولت مکلف است که ظرف مدت شش ماه قانون امنیت اجتماعی را تهیه و تنظیم و جهت تصویب بمجلس شورای ملی تقدیم نماید. محمود باقرزاده

رئیس - آقای باقرزاده بفرمائید

باقرزاده - بنده قبلاً از هیئت محترم دولت تشکر می کنم که تمام وقت خود را مصروف کردند و برای مردم دارند زحمت می کشند، بنده خواستم در باره

این پیشنهاد مختصر توضیحی به عرض آقایان برسانم اولاً قانون امنیت اجتماعی مناسفانه در مملکت ما نیست در این موضوع مختصر توضیحی میدهم قانون امنیت اجتماعی بان قانونی میگویند، چون در این مملکت فقط حقوق باننشستگی از مأمورین دولت و بنگاه های دولتی گرفته میشود، قانون امنیت اجتماعی آنست که اخیراً در انگلستان اجرا می شود مردم انگلستان هم خیلی به آن می بالند از کارگر، زارع، کارمندان بنگاه های ملی که بهیچ عنوان از صندوق دولت پول نمی گیرند بعضی بعنوان باننشستگی می گیرند و یک سن معینی را می گذارند بعد از شصت سال، هفتاد سال البته در اختیار دولت است که مطالعه کامل بکند در این سنال معین که رسید دولت آنها را از کار کردن باز دارد و نگذارد کار کنند و اگر مریض شدند بخصوص در شمال که افلیج می شوند دولت از آنها با پول خودشان پذیرائی می کند بنده از آقایان نمایندگان محترم استدعا دارم باین پیشنهاد رأی بدهند و فکری برای هموعان خودتان که بیچاره هستند و دستشان بدستگاه دولت نمی رسد بنمایند.

رئیس - بنظرم می آید که قانون امنیت اجتماعی

داشته باشیم.

دشتی - ما هم يك همچو قانونی داریم باقرزاده - جناب آقای دشتی در تمام دنیا غیر از

انگلستان در جای دیگر نیست.

رئیس - آقای د کتر متین

د کتر متین - بنده موافقم

د کتر معدل - کلمه امنیت را تبدیل به بیمه های

اجتماعی بفرمائید ترجمه اش از خارجی همین است باقرزاده - امنیت اجتماعی که تمام مملکت به همین علت امنیت پیدا بکند

رئیس - مانعی ندارد اگر هم داشته باشیم بعد مطالعه

میشود، رأی گرفته میشود با این پیشنهاد آقایانی که موافقت فرمایند (چند نفری برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - تقاضا دارد این

تبصره را بنالایحه بودجه پیوست نمایند

بمنظور تشویق و توسعه صید در خلیج فارس صیادان از پرداخت عشور تا مدت پنجسال معاف می باشند. هاشم شمس

رئیس - آقای شمس بفرمائید

شمس - آقایان نمایندگان محترم

بطوری که اطلاع دارند ساکنین سواحل خلیج فارس

از کلیه امتیازات زنده گی محروم هستند و حتی فاقد حداقل معیشت نیز می باشند و تنهاراه تهیه غذا و قوت لایموت و مختصر عایدات آنها همان صیدماهی است نظر باهمین موضوع و توجه باینکه طبق قوانین موجوده وصول عشور تنها بایستی از صیادی در رودخانه های کشور اخذ شود برای جلوگیری از هر گونه تضییقاتی احياناً ممکن است در نتیجه عدم اطلاع مأمورین نسبت بصیادان وارد شود لذا این پیشنهاد را تقدیم کردم تا یک مشت مردم زحمت کش سواحل خلیج فارس بتوانند با اعتماد و اطمینان کامل بکار صیادی خود مشغول باشند.

ضمناً از جناب آقای نخست وزیر که خود همیشه مشوق

مردم سواحل خلیج فارس بوده اند تقاضا میکنم در این موقع

که شرکت شیلات شمال در تعقیب قانون صید در خلیج فارس مأمورانی به بنادر جنوب فرستاده است به آنها دستورات لازم صادر نمایند تا با دادن وسایل صید به صیادان بصورت وام موجبات افزایش صید و پیشرفت کار و در آمد آنها فراهم سازند تا پس از مدت پنج سال دولت بتواند عواید کافی از عشوریکه در این مورد در نظر خواهد گرفت تحصیل نماید لازم است توضیحاً بعضی برسانم تا کنون دولت از صیادان جنوب خلیج فارس در آمدی نداشته و از این راه نقصانی به در آمد دولت وارد نخواهد شد بدین لحاظ از عموم آقایان نمایندگان محترم تقاضای موافقت و تصویب این تبصره دارم.

رئیس - آقای نعیمی ا کبر مخالفید بفرمائید

نعیمی ا کبر - عرض کنم تا ناچار بندر پهلوی بر اثر تنقیه نکردن پر شده است، عدم مراقبت شیلات در تکثیر نسل ماهی موجب این شده است که بکلی صید ماهی در سال گذشته پنجاه درصد و در سال جاری نود درصد تقلیل پیدا کرده است و این موجب شده است که یک عده صیادان آزاد بکلی از هستی ساقط شده اند و آنهایی که دستگاه صیادی را اداره می کردند بکلی سرمایه های خودشان را از دست داده اند و چند نفر دیگری بیشتر وجود ندارد و زراعت گندم و برنج کاری هم در بندر پهلوی وجود ندارد و وضع صیادان بجائی رسیده است که اگر چاره فوری برای آنها نشود شاید چند هزار نفر خانواده از آنجا مهاجرت بکنند بنا بر این در پیشنهادی که اینجا شده است خواستم عرض کنم که نسبت باین طبقه فکری بشود نوشته شود صیادان شمال و جنوب از این موضوع معاف هستند چون اینها هستند که برای مختصر صیدی بدریا میروند و غرق میشوند تصور میکنم دولت باین مسئله توجه دارد و اگر موافقتی هست نسبت بتمام صیادان آزاد شمال و جنوب طبقاتی که گرفتاری فراوان دارند این معافیت برای آنها ملحوظ بشود این مربوط بصیادان کل شیلات نیست مربوط بصیادان جزء است که با فقر و بدبختی زندگی میکنند همانطور عرض کردم تا تابستان آینده سه چهار هزار نفر از آنجا مهاجرت خواهند کرد و دیگر صیادی در آنجا وجود ندارد بنده از این جهت که مخالفم که این جمله بآن اضافه شود که صیادان

شمال و جنوب معاف شوند

رئیس - آقای فرامرزی

فرامرزی - همان میکنم این بحث لازم نداشته باشد برای اینکه در درجه اول جناب آقای نخست وزیر موافقت کردند و جناب آقای نعیمی ا کبر هم مخالفت نفرموده ایشان معتقد بودند که شامل صیادان شمال هم بشود ایشان میتوانند یک پیشنهادی بدهند در تکمیل این پیشنهاد چون توضیح این را لازم نمیدانم و الا وضع صیادان جنوب را بر ایشان عرض میکرده چون یک آدمی از صبح تا شام میرود برای صید و دو تا ماهی میکیرد و آنوقت می گویند یک تومان مالیات بده جناب آقای نعیمی هم موافق بودند

رئیس - پیشنهاد آقای شمس مجدداً قرائت می شود

(پیشنهاد آقای شمس مجدداً شرح سابق قرائت شد)

نعیمی ا کبر - ایشان موافقتند که شمال هم اضافه

شود

رئیس - منظور این است که مانع صیدشان نشوند

و عشوری اگر میکیرند بگیرند

نعیمی ا کبر - از صیادان آزاد اصولاً چیزی نمی

گیرند و ایشان حاضرند که شمال را به پیشنهاد خودشان

اضافه بفرمایند

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - بنده باز مجبورم که عرض دودقیقه قبل

را تکرار کنم مسائلی است که باید رسید و دید و فهمید

بنده اصلاً نمی دانم که ماهیگیران شمال عشورشان

چیست و چقدر است و چطور میدهند این را نه بنده بلکه هر وزیر

دارائی دیگر هم شاید نمیداند و حاضر الذهن نیست اجازه

بفرمائید که از جنوب و بقول ایشان از دریا های جنوب

گرفته نشود چون مامیخواهیم در جنوب شیلات درست

کنیم و مال شمال را هم اگر ببینیم قابل صرف نظر کردن است

در عمل صرف نظر خواهیم کرد (صحیح است) ولی بصورت

قانون نباشد

رئیس - دریاها که نوشته اند خیلی نارس است آقایانی

که موافقت با این پیشنهاد قیام بفرمایند (اکثر برخاستند)

تصویب شد

۴- معرفی آقای حسین فرهودی به سمت معاون

پارلمانی وزارت کشور از طرف آقای وزیر کشور

وزیر کشور - (سپیدعزیزی) - یا کسب اجازه از آقایان

نمایندگان محترم آقای حسین فرهودی را به سمت معاونت پارلمانی وزارت کشور معرفی مینمایم. (مبارک است)

۴ - بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه ۱۳۴۰ کل کشور

- بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه ۱۳۴۰ کل کشور

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - محترماً پیشنهاد مینمایم که تبصره ذیل به تبصره های بودجه سال جاری اضافه شود

تبصره دولت مکلف است از تاریخ تصویب این تبصره منتهی ظرف چهار ماه لایحه ای برای تأمین تفاوت حقوق قانونی مهندسين کمک مهندسين - تدنسين هارا به مجلس تقدیم نماید. حبیب اله ملک زاده

رئیس - این مشابه پیشنهادی است که آقای رامبد داده اند و حل شده پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

این جانب پیشنهاد مینمایم تبصره زیر به ماده واحده اضافه شود

تبصره - اعتبار کمک برای بیمارستان معلولین به نسبت جمعیت استانها تقسیم خواهد شد. کتر امین

رئیس - آقای دکتر امین

دکتر شفیق امین - آقایان همکاران محترم با در نظر گرفتن بهداشت مملکت و احتیاجاتی که شهرستانها مخصوصاً بخشهای کشور به بهداشت دارند بعقیده بنده بودجه باید در درجه اول در شهرستانها خرج شود ما همیشه کوشش میکنیم که آنچه که امکان دارد و تهران جلو چشم ماست تهران را آباد بکنیم ولی انصاف نیست ما برای آبادی تهران شهرستانها را فراموش بکنیم در تهران خوشبختانه مؤسسات بهداشتی ما، دستگاههای بهداشتی و بهداشتی و دانشگاهها و وزارت بهداشتی یا شهرداری و سایر مؤسسات خیریه زیاد است پنج میلیون آن بادر نظر گرفتن بودجه ای که دولت برای معلولین به مجلس داده و بودجه شهرستانها را کم کردیم علتی ندارد

انصاف هم نیست پنج میلیون تومان برای تکمیل یک بیمارستان برای معلولین، بعقیده بنده این معلول در درمان و خوزستان و آذربایجان و خراسان هم است، انصاف نیست که هم بودجه و هتیکمیلات را برای تهران بخداریم، وزارت بهداشتی حقاً زحمات زیادی میکشد کمکهای زیادی برای بهداشتی شده، یک بیمارستانی دارند تقریباً مجهز است و وزارت بهداشتی قرار داده با سازمان شاهنشاهی با سایر مؤسسات دیگر بیمارستانی در حدود دویست تخت خواب دارد و الان دائراست برای تکمیل آن پنج میلیون میدهد این انصاف نیست که بشهرستانها داده نشود از جناب آقای وزیر دارائی خواهش میکنم، جناب آقای نخست وزیر هم توجه فرمایند که این پولها در شهرستانها خرج بشود این پنج میلیون برای هر استان پانصد هزار تومان میشود، سیصد هزار تومان با آنها بدهند کمکی برای آنها میشود، چند روز پیش در تبریز بودم مرخصی هستم که چهار ماه خوابیده اند بیمارستانها تخت خواب ندارند که بتوانند چهار ماه بخوابانند در بیمارستانهای بهداشتی بیمارستانهای دانشگاه جایی نیست که اینها استراحت کنند، استراحتگاه درست بشود که سازمان کوچکی است برای نگهداری معلولین این را بدهید بشهرستانها بنده عقیده ام اینست که نباید همه را برای تهران بخواهیم کرمان و بلوچستان و آذربایجان و خراسان هم مال این مملکت است، فرهنگ، مدارس، دبستان، دبیرستان برای تهران، ساختمانهای بزرگ برای تهران همه چیز برای تهران معنی میکند آقایان موافقت فرمایند که این پیشنهاد تصویب شود (صحیح است)

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - این بیمارستان معلولین که در نظر است تکمیل بشود عبارت است از یک بیمارستانی که بیمارانی که الان در سایر بیمارستانها جارا اشغال کرده اند و چند ماه باید آنجا بخوابند اینها را در این بیمارستان بخوابانند و این تختها آزاد میشود برای بیماران دیگر، البته تصدیق میفرمائید که این ضرورت دارد، اما اگر بخواهیم این را تقسیم بکنیم بین تمام شهرستانها (دکتر امین - مراکز استانها) مراکز استانها به ۱۵ جات تقسیم میکنیم اصلاً عملی نیست اینها را باید گذاشته برای بودجه سالهای بعد

سه سال با قسط مساوی مستهلک شود. مخمذ نصیر دادخواه
رئیس - آقای نصیر دادخواه.

نصیر دادخواه - در قانون فعلی شهر داریها سی در
صدر آمدن شهر داری را بانك نمیتواند بعنوان ولتم شهر داری
بدهد و دو ساله مستهلک بکند اما اخیر آن وقت يك بخشنامه ای
صادر کرده بشماره ۴۴۵۷۴ - ۱۳۹/۷/۹ که تا نیمه شهریور
سال ۱۳۴۱ اصولا بانك ملی به شهر داریها وام ندهد و اصولا
شهر داریهایی که در شهرستان کم است خیلی دچار مشکل
شده اند هیچکاری نمیتوانند بکنند مثلا در فریدن که
يكی از بخشهای آن الان میخواد يك موتور برق بخرد
در آمد این شهر داری هم سالی صد هزار تومان بیشتر نیست
وام هم نمیتواند بگیرد و هیچکاری نمیتواند بکند بده
پیشنهاد کردم که شهر داریهایی که تصادها از تومان در آمد
سالیانه دارند بانك ملی صدی پنجاه بآنها وام بدهد بعد
سه ساله مستهلک کنند (وزیر داری - سی در صدر نمیتوانست
بدهد حالا پنجاه درصد میکنند) دولت بخشنامه کرده که
ندهد.

رئیس آقای کیهان یغمائی مخالفید بفرمائید.

کیهان یغمائی - مطلبی که همکار محترم فرمودند
بنده خیال نمیکنم دردی از شهرستانها دوا بکند به طور
کلی اصولا وضع شهر داریها در تمام مملکت بسیار بد و
بحرانی است در اینجا صحبت شد جناب آقای نخست وزیر
فرمودند يك فکر اساسی باید در اینمورد در تمام شهر داری
ها بشود، اگر همکار محترم موافقت بفرمائید این پیشنهاد
را پس بگیرند مو کول بفرمائید بنظر رئیس دولت که
همان وعده ای که فرمودند برای ما بهتر از این است تمام
شهر داریها الان بدهکارند، پروژه های عمرانی اگر
داشتند زیر بار کارهایی رفته اند که هر روز سفته هایشان
واخواست می شود و مقاطعه کاران بصورت تحصن در آمده اند
چه در مرکز مملکت و چه در سایر شهرستانها، تقاضای
بنده این است که به این مطلب کوچک قانع نشوید چون
باز شهر داریها زیر بار قرض میروند و نخواهند توانست
در آینده چیران کنند و مصلحت اساسی آنست که اجاره
بفرمائید مو کول بنظر رئیس دولت برای تمام شهر داریها
اقدام بشود.

انشاء الله همه کارها از طرف یکسال و باریک بود چه نمیشود
انجام داد اجازه بدهید این دار صورت بگیرد انشاء الله سالهای
دیگر میرویم بشهرستانها (د کتر امین - در تهران صورت
گرفته) برای تکمیل این بیمارستان است.

رئیس - آقای سالار بهرادی مخالفید بفرمائید.

سالار بهرادی - مثل اینکه آقایان نمایندگان
شهرستانها تعجب کردند که چرا بنده با پیشنهاد آقای
د کتر امین که يك پولی به شهرستانها داده میشود مخالفت
میکم بنده معتقدم که باید این پول بشهرستانها داده بشود
ولی باريك قسمت از پیشنهاد آقا که به نسبت جمعیت داده
شود بنده مخالفم بنده معتقدم که باید این پول را در اختیار
دولت گذاشت و دولت بطور الاهم فالاهم هر جا که ضرورت
باشد و ایجاب میکند عمل کند و اینکه
بکجا داده شود مربوط به بنده و جنابعالی
نیست ما باید يك پولی را اختصاص بدهیم بشهرستانها و
آنوقت بدهیم بدست دولت که او در هر جا الاهم فالاهم
تواند خرج کند و بمصرف برساند.

رئیس يك بار دیگر قرائت میشود

(شرح سابق مجددا قرائت شد)

رای گرفته میشود باین پیشنهاد آقایانی که موافقت
قیام فرمائید (چند نفری برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد
دیگری قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد مینمایم
تبصره ذیل، بلاوجه بودجه اضافه شود: دولت مکلف
است اشل دارمندان دولت را از تاریخ تصویب تادوماه به
مجلس بیاورد - میندن اردبیلی

رئیس - در مورد این پیشنهاد قبلا پیشنهادی به
تصویب رسیده پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد مینمایم
تبصره زیر به ماده واحده لایحه بودجه اضافه شود
تبصره - بانك ملی میتواند بشهر داریهایی که در
آمد سالیانه آنها از دو میلیون کمتر است تا میزان صدی
پنجاه مجموع در آمد سالیانه بآنها وام پرداخت و در طرف

نصیر دادخواه - بنده با توضیح آقای وزیر دارائی

که بانک ملی سی در صد را نتوانسته بدو مسترد می دارم.

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت می شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید که تبصره زیر بماده واحده پیشنهادی دولت اضافه شود:

تبصره - از تاریخ تصویب این قانون شهرداریهای

که در آمد سالیانه آنها کمتر از دو میلیون ریال باشد از پرداخت سهمیه بهداری فرهنگ - تربیت بدنی - حقوق و دارائی و صدی دوام و شهرداریها و سرشماری معاف خواهند بود.

محمد نصیر داد خواه

رئیس - آقای نصیر دادخواه

نصیر دادخواه - این پیشنهاد بنده هم تقریباً مشابه پیشنهاد

قبلی است شهرداریهایی که در آمده شان در حدود صد هزار تومان است بیست و سه درصد از این در آمد را باید بعنوان مختلف بدهند به بهداری و تربیت بدنی و فرهنگ و سایر چیز ها و چیزی برایشان باقی نمی ماند بنده پیشنهاد کردم شهرداریهایی که تا دو میلیون ریال عایدی دارند معاف باشند و اینها را ندهند در صورتی که برای دولت ممکن نباشد بنده حاضر مسترد دارم ولی از آقای نخست وزیر استعفا دارم که موافقت بفرمایند.

نخست وزیر - قانون دارد موافقت بنده شرط

نیست

نصیر دادخواه - در صورتی که ممکن نیست بنده

حاضرم پس بگنیم و بنا بر این مسترد میدارم (احسنت)

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی - پیشنهاد می نمایم

تبصره زیر بلاوجه بود چه اضافه شود تبصره دولت مجاز است بمنظور خرید توتون و جای و پرداخت مساعد و وام به کشاورزان این دو محصول تا مبلغ یک میلیارد ریال از بانک ملی ایران وام بگیرد و بتدریج از محل فروش آنها وام مزبور را بپانک ملی ایران مسترد دارد. مهندس کاظم جعفرودی

رئیس - آقای مهندس جعفرودی

مهندس جعفرودی که در مورد این تبصره بنده نظر دو اب

را جلب می کنم ده فوق العاده برای گردش دارد دولت مفید

است سابقه هم دارد ، استانهای آذربایجان و گیلان و

مازندران و گرگان و اصفهان در حال حاضر در حدود دوازده

هزار تن انواع مختلف توتون تولید می کنند که هفت هزار تن

سیگار و دوهزار تن توتون چپق و دوهزار تن توتون تنباکو

است که از محل فروش این مقدار توتون آقایان ملاحظه

بفرمائید که ۴۲۰ میلیون تومان در بودجه پیش بینی شده

است چند سال پیش تبصره ای در لایحه بودجه گذشت که

بموجب آن تبصره دولت اجازه داشت از بانک ملی وام بگیرد

و در همان سال از محل فروش این محصولات بپردازد ، در سال

گذشته دولت اقدام بسیار مهمی کرده است و اراضی زیر

دشت این محصولات را بدو برابر رسانیده است به نحوی

که در سال جاری بجای هفت هزار تن توتون سیگار سیزده

هزار تن توتون سیگار خواهد داشت و برای تأمین این نظر

کارخانه تهیه سیگار را توسعه داده است و دهر کیلو هفت

تومان باید در سال دولت مساعدت بپردازد که محصول را به

موقع تبدیل بسیکار بکنند و بفروشد ، مبلغی را که در

سالهای گذشته از بانک ملی وام می گرفت در حدود چهل

میلیون تومان بوده است و امسال با افزایش این هفت هزار

تن توتون سیگار با چهل میلیون تومان نمی تواند امور

خود را بگذراند ، بنده پیشنهاد کردم که دولت مجاز باشد

تا میزان یک میلیارد ریال از بانک ملی وام بگیرد و از محل

فروش محصول پس بدهد ، این سابقه دارد دولت عمل کرده

(نخست وزیر - طبق برنامه تشبیه اقتصادی وام نمی توانیم

بگیریم) چه جور می خرید اگر دولت میتواند بخرد ماحرفی

نداریم (وزیر دارائی - تبصره دارد) اگر دارد دولت توضیح

بدهد ما هم حرفی نداریم چون اگر در موقع نخرید بوسیده

خواهد شد و از بین خواهد رفت.

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - هر سال ضمن تبصره ای اختیار دولت

داده شده که برای خریدن جای توتون غنله بتواند از بانک

ملی مساعدت بگیرد ، فرض بگیرد ، و این فرض را تا آخر

سال مالی پس بدهد ، این عمل تا کنون شده و بنده هم امیدواریم

ناگزیر شدم با نظر جناب آقای وزیر فرهنگ چنین پیشنهادی بدهم.

السنه ۱۷۰ هزار الی ۱۳۰ هزار نفر دانش آموزی که وارد دبستان می شود حداقل احتیاج به ۳ هزار نفر آموزگار دارد و برای استخدام این سه هزار نفر بودجه ای منظور نشده.

غالب اوقات در سالهای قبل اتفاق افتاد که پیش بینی های لازم در این مورد نشده بود که دولت مجبور شد بعداً تصمیمی برای این کار بگیرد از این جهت پیش از وقت لازم دیدم که بعرض برسانم اگر ممکن است پیش از این که دولت در مضیقه بیفتد (نخست وزیر - شما مالیات پیشنهاد کنید بگیریم تا بعد ما هم بتوانیم بدهیم) پس باید طرحی تهیه بشود که این ۱۳۰ هزار نفر درس نخوانند و الا وقتی می بایست درس بخوانند باید وسائل تهیه بشود.

بهمین جهت می خواستم عرض کنم همینطور همه ساله از بودجه وزارت فرهنگ کم می شود نتیجه اش این می شود که دولت در محظور می افتد (نخست وزیر - چطور کم می شود؟) وقتی سه هزار نفر باید استخدام کند از سایر قسمت ها حذف می کند و می گذارد برای استخدام جدید.

رئیس - اینکه چیزی کم نمی شود.

معرفت - از بودجه گذشته باید بدهند.

رئیس - باید فراهم بکنند باید زیاد بشود یعنی معلم و سایر وسائل - آقای دکتر جهانشاهی.

دکتر جهانشاهی - آقای معرفت خواهش میکنم

خوب توجه بفرمائید

بنده بجناب عالی خیلی ارادت دارم اما همانطور که قبلاً عرض کردم اگر فراز باشد هر کدام ما از هر مطلب و از هر دستگاهی در اطراف آن بحث بکنیم و پیشنهاد بدهیم این سخن چنان بدرازا می کشد که آن سرش ناپیدا است و هیچ وقت هم تمام نمی شود، چنانچه شده، اما بنده معتمد باز هم پیشنهاد اصولی باید داده شود ولی میخواهم عرض کنم که پیشنهاد جناب عالی اصولی نیست.

باین نحو با همان تبصره ای که داریم بتوانیم این کار را انجام بدهیم و بنده عقیده ندارم با همان توسعه ای که در کار است شده دست دولت بسته باشد، این جا در بودجه دو تبصره داریم یکی راجع بقرض و یک تبصره هم که در آخر تبصره هاست تبصره ۵۴ اضافه شده که دولت اگر چنانچه عایداتی بیش از مبالغ پیش بینی شده از محل دخانیات داشت تا بیست درصد این را بدهند برای توسعه و کمک و مساعده اینها پیش بینی شده و امیدواریم که کافی باشد حضرت تعالی موافقت بفرمائید و طبق قانون برنامه اقتصادی هم اجازه نداریم و ممکن است اسباب طولانی شدن کار شود بنابراین پیشنهادتان را مسترد بفرمائید.

مهندس جفرودی - با توضیحی که جناب آقای وزیر دارائی دادند که اشکالی در کار دولت پیش نخواهد آمد پس میگیرم (احسن).

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت می شود (شرح زیر قرائت شد).

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی - چون همه ساله در حدود یکصد و بیست هزار تن کودک شش ساله بسن هفت میرسند و باید تحصیلات ابتدائی را شروع کنند و وزارت فرهنگ هم اعتباری برای قبول این تعداد دانش آموز ندارد از این نظر تبصره زیر را پیشنهاد مینمایم:

تبصره - از تاریخ تصویب این تبصره منتهی در ظرف دو ماه دولت مکلف است اعتبار لازم برای تأمین وسائل تحصیل مازاد عده دانش آموزانی که از سن شش بهفت میرسند تأمین نموده و لایحه آنرا بمنظور تصویب بمجلس شورای ملی بیاورد. رضا معرفت

رئیس - آقای رضا معرفت.

رضا معرفت - بنده باز معذرت میخواهم اگر پیشنهادی کرده ام تصور می کنم بمصلحت است (نخست وزیر - بمصلحت کی؟) بمصلحت دولت (نخست وزیر - اگر بود که ما پیشنهاد می کردیم) چون در کمیسیون بودجه که بودم دیدم از این جهت که دانش آموزان جدید در هر سال در حدود ۱۲۰ الی ۱۳۰ هزار نفر بر تعداد دانش آموزان اضافه می شود و لاعلاج است که برای آنها دبستان و مین و لوازم مدرسه و ابزار کار تهیه بشود و چیزی منظور نشده

دکتر اعتمادی - عرایضی ده بنده عرض میکنم. بیشتر از نظر اجرای کار است نه از نظر اجرای ساختمان، این بیمارستانی که در اهواز ساخته می‌شود از نظر ساختمان بسیار صحیح است و وزارت گمرکات یک ساختمان نیمه تمام دارد باید تمام بشود ولی از نظر اصول و اداره اش بنده معتقدم که وزارت گمرکات نباید ب فکر بیمارستان داری و بیمارستان داشتن بیفتد برای اینکه چندان عمل دارد در درجه اول این مطلب بعقیده بنده با اساس قانون و ا گذاری کار مردم ب مردم معایر است اگر بنا باشد که هر کدام از موسسات برای خودشان یک بیمارستان خصوصی داشته باشند کار مشکل میشود، در این مملکت طبق حسابی که هست بیش از ۳۳ مؤسسه قبلا بود که دستگاه درمانی داشتند و حالا میشود ۳۴، البته مجموع بودجه اینها طبق حسابی که هست در حدود هفتصد میلیون تومان است و اگر روی جمعیت حساب کنیم برای هر فرد می‌شود ۳۵ تومان و اگر بطرز صحیحی اجرا بشود قاعدتاً کافی برای تمام مملکت است، اما چرا صحیح اجرا نمیشود برای اینکه همیشه از ایجاد موسسات مضاعف جلو گیری نشده مثلاً فرض بفرمائید در یکی از شهرستان‌ها هر کدام از این دستگاه‌ها یک بیمارستان دارند همه ناقص در صورتی که اگر در همان شهرستان‌ها همه را یک کاسه کنند بویک مؤسسه اداره کنند مؤسسه بسیار مناسب و خوبی بوجود خواهد آمد و این بودجه‌ها بتمام مملکت هم خواهد رسید عیب دیگری که این مطلب دارد این است که این بیمارستان با این خرجی که پیش بینی کرده اند بنده تصور میکنم که نبایستی کمتر از صد تخت خواب داشته باشد چون اگر کمتر داشته باشد ارزش ندارد هر تخت خوابی بطور متوسط از پنجاه الی صد هزار تومان خرج دارد برای ساختمان و تجهیزات آن یعنی اگر خیلی استاندارد را بالا بگیریم صد هزار تومان و اگر پائین بگیریم پنجاه هزار تومان، بنابراین وقتی این را در نظر بگیریم باید قاعده وزارت گمرکات در اهواز ده هزار عضو داشته باشد که یک چنین بیمارستانی بسازد و این کار صحیح نیست که برای دوستان سیصد نفر یک چنین کاری را بکنند خصوصاً که در اهواز دانشکده پزشکی داریم و احتیاج به بیمارستان دارد در درجه اول برای تعلیم و مداوا و شهرداری داریم که

باین جهت یک برنامه‌ای دولت دارد، یک بودجه‌ای دارد ما فرض میکنیم که این بودجه برنامه‌ای نیست ولی فرضاً که نباشد بالاخره دولت مکلف است که دستگاه‌های خودش را با بودجه‌هایی که دارد تأمین بکند تطبیق بکنند و بعد بیاورد مجلس ما که نمیتوانیم بگوئیم که آیاشما فلان بر نامه را باید برای فلان چیز در نظر بگیری و انجام بدهی دولت بخوبی میداند که در سال چند نفر وارد زندگي میشوند چند نفر می‌میرند و چند نفر بمرحله تحصیلی می‌رسند آنچه که امکانات مالی وقتی باشد ناچار است تاحدی که بناو اجازه داده میشود عمل بکند مثلاً یک کسی اینجانب پیشنهاد بدهد که چون ده سال دیگر احتیاجات اداری ما ممکن است بحدی برسد که کارمندان فعلی تکافوی کار را ندارند بنابراین دولت یک برنامه‌ای تنظیم بکند که برای استخدام کارمندان لازم در ده سال دیگر از حالا یک بودجه‌هایی در نظر بگیرد این که نمیشود آقا، اینها مسائل فنی است اینها همه‌اش باید مطالعه شود، رسیدگی بشود در شان مجلس نیست که در این مسائل جزئی وارد شود بگذارید آنچه که لازم است مطرح بشود والا اگر برای هر مطلبی یک چیزی عنوان بشود، یک خبری گفته بشود این نمیشود و صحیح نیست بگذارید کار صحیح بشود هر کسی دلش می‌خواهد که شاگرد مدرسه بی مدرسه نماند، هر کس دلش میخواهد که مردم درس بخوانند، تحصیل کنند اجازه بدهید از هر مطلبی که اطلاع دارید بصورت یک تبصره و یا یک پیشنهاد در نیاید چون این بصورت کتاب در خواهد آمد و هیچوقت بجائی نخواهد رسید

مهرکت - بنده پیشنهاد را مسترد میدارم.

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر

قرائت شد)

پیشنهاد میکنم عبارت زیر بآخر تبصره ۲۵ اضافه شود و پس از تکمیل بیمارستان مذکور با شرائطی که احتیاجات بهداشتی و وزارت گمرکات را تأمین نماید بدانشکده پزشکی اهواز یا شهرداری و یا سایر موسساتی که حسب الوظیفه به امور درمانی اشتغال دارند واگذار نمایند. دکتر اعتمادی

رئیس - آقای دکتر اعتمادی

بیمارستانهای دیگر هم دارد و سایر موسسات درمانی دهه
میتواند این کار را بکنند و بطرز احسن اداره نمایند و
احتیاجات وزارت گمرکات را هم رفع بکنند طرز نظر
امور درمانی ممکن است قراردادها با آنها ببندند.

نخست وزیر - بنویسید به دانشکده پزشکی داده
شود بنده قبول دارم، سایر مؤسسات درمانی را حذف
بفرمائید.

دکتر اعتمادی - دولت موافقت کرده ده به دانشکده
پزشکی اهواز داده شود.

رئیس - آقای موسوی مخالفت بفرمائید.

موسوی - خواستم خدمت جناب آقای دکتر اعتمادی
عرض بکنم که نظرشان از نقطه نظر اصول کاملاً صحیح
است، بهتر است ده این بیمارستانها متمرکز باشند، گمرکات
تنها برای کارمندان که در اهواز هستند ساختمان نکرده
بلکه برای چند هزار نفر کارمندان دور افتاده ده در دورترین
نقاط خلیج فارس و نقاط مرزی خدمت می کنند ساختمان کرده
که بیماران را اینجا انتقال بدهد از این نظر در اهواز این
بیمارستان ساخته شده که مورد استفاده دانشکده پزشکی
قرار بگیرد و استادان که آنجا تدریس می کنند آنجا را
اداره کنند همانطوری که جناب آقای نخست وزیر فرمودند
ب نظر بنده اگر بشود این پیشنهاد را منحصر بفرمائید که بعد
از تمام شدن بدن دانشکده پزشکی واگذار بشود اشکالی
ندارد و خوب است فقط این نکته را حضور آقایان عرض
بکنم که این بیمارستان از درآمدهای اختصاصی گمرک
ساخته شده و بعد هم از همان درآمدهای اختصاصی باید اداره شود
اگر از نظر بودجه ای برای دولت اشکالی پیدا نخواهد شد
بنده حرفی ندارم.

نخست وزیر - از نظر بودجه اشکالی ندارد

رئیس - آقای دکتر حمید اعتبار

دکتر اعتبار - اگر بدن دانشکده پزشکی اهواز

واگذار بشود بنده موافقم

رئیس - با اصلاحی که شده قرائت میشود که رأی

گرفته شود (بشرح زیر قرائت شد)

دو پس از تکمیل بیمارستان مذکور را با شرائطی

که احتیاجات بهداشتی وزارت گمرکات را تأمین نماید

بدانشکده پزشکی اهواز واگذار نماید

رئیس - آقایانی که باین پیشنهاد موافقت قیام
فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری
قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد منیم
عبارت و تنها دو در آخر سطر چهارم تبصره ۵۴ اضافه
شود.

رئیس - آقایان مسبق هستند آقای افتخار هشت رودی
در مورد تبصره ۵۴ اظهار کردند ده به کمیسیون مربوطه
ترفته فرستادیم به کمیسیون انحصارات و گمرکات تأیید
کردند تبصره را و گزارش آن رسیده ده قرائت میشود
(بشرح زیر قرائت شد)

کمیسیون گمرکات و انحصارات تبصره ۵۴ بودجه سال ۱۳۲۰
دل کشور را با حضور آقای وزیر گمرکات و انحصارات
مطرح و مورد رسیدگی قرار داده پس از مد در ات لازم
تبصره مصوبه کمیسیون بودجه را تأیید و اینک گزارش آنرا
جهت تصویب مجلس شورای ملی تقدیم میدارد مخبر
کمیسیون گمرکات و انحصارات - موسوی ما کوئی

رئیس - ایشان پیشنهاد کردند که تنها دو هم به این
تبصره اضافه شود

مهندس والا (مخبر کمیسیون بودجه) - دولت موافقت
دارد

رئیس - آقایانی که باین پیشنهاد موافقت دارند
قیام فرمایند (اکثریت برخاستند) تصویب شد
پیشنهادات تمام شد یک جمله ای در تبصره ۱۳ افتاده
که مخبر کمیسیون تقاضا کرده اضافه شود قرائت میشود
(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - چون در تبصره
۱۳ بعد از جمله بنگاه کلمه صنایع در موقع چاپ از قلم
افتاده است خواهش دارم اعلام فرمایند که این کلمه به تبصره
اضافه شود. مهندس والا

رئیس - بسیار خوب علاوه میشود

دکتر معدل - در مورد صنایع پتروشیمی بنده
خواستم از آقای دکتر ضیائی وزیر صنایع سؤال کنم که
صنایع پتروشیمی چیست؟

رئیس - پیشنهادی رسیده فرائت میشود (شرح زیر فرائت شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهادی نمایندتصره زیر به لایحه بودجه ضمیمه شود:
تصره - وزارت دارائی مکلف است از کلیه انواع مشروبات غیر الکلی بطریقه دینار عوارض تندرستی دریافت و همه ماهه در وجه تربیت بدنی بپردازد. فلیکس آقایان
رئیس - آقای فلیکس آقایان در مورد مشروبات غیر الکلی یک قانونی گذشته که برای شهرداری بگیرند حالا شما پیشنهاد کرده اید که برای جای دیگر هم بگیرند بفرمائید توضیح بدهید.

فلیکس آقایان - بنده با عنایت آقایان پیشنهاد کرد که از هر بطر مشروبات غیر الکلی مثل کوکا کولا یا پسی کولا بطریقه دینار (یکی از نمایندگان - این پول نیست آقا) عوارضی است غیر از عوارض سابق برای کمک به تربیت بدنی از قرار عوارض تندرستی بگیرند استدعا می کنم قدری صبر کنید که بنده توضیح خودم را بدهم ، بطوریکه آقایان مشوقید سلامتی مزاج و تندرستی از هر امری برای بشر لازمتراست و بهترین وسیله بدست آوردن سلامتی همین ورزش است که بایستی حدا ثر تقویت بشود متأسفانه در این سالهای اخیر در امر ورزش یک ر دودی پیش آمده بواسطه نسر بودجه مخصوصاً بواسطه نسر بودجه تربیت بدنی های شهرستانها ، برای این بنده پیشنهاد کردم که ده دینار از هر بطری مشروبات غیر الکلی عوارض گیرند اضافه بر عوارضی که قبلاً هم پرداختند و این مبلغ ناچیزی است که به بودجه مملکت تحمیل نمی شود و حتی برای این سازندگان مشروبات غیر الکلی هم قابل اهمیت نیست.

رئیس - برای مصرف کننده قابل اهمیت است زود بیکریال روی آن نمیکشند.

فلیکس آقایان - در سال گذشته آقایان تصویب فرمودید که دهشاهی عوارض کنند در هر بطر مشروبات غیر الکلی و بعد وعده کردند که گران نکنند ولی دیدیم که قیمت ها را بالا بردند و یک فقران اضافه کرده اند الان نا این ده دینار عوارض برای کمک به تربیت بدنی مسلماً قیمت ها

فرقی نخواهد کرد ممکن است که در پیشنهاد اضافه کنیم ده اینها بواسطه این ده دینار چیزی بر قیمت اضافه نکنند چون اثریت این آقایان باستثنای پسی کولا و یکی دو تا دیگر بقیه از مو کلین بنده هستند و مسلماً این ده دینار را خواهند داد در حالی که بدانند به امر ورزش تخصیص داده خواهد شد.

رئیس - آقای دکتر دادفر مخالفید بفرمائید

دکتر دادفر - بنده توضیح بیشتری ندارم بقول معروف من جرب المجر ب حلت به الندامه ما پارسال آمدیم ده شاهی مالیات بستیم پسی شد شش ریال صد دینار دیگر بگذاریم میشود یک تومان ، مردم ایران از این پسی کولا و دو کا کولا که مشروب غیر الکلی سالم است باندازه تربیت بدنی این مملکت استفاده میکنند و مفید است. و با این عوارض مردم امرم می کنیم از این مشروب پنج ریالی که آن را هم نیاشامند و منحصر بشود بطقه چیز دار و پولدار بنده استدعا میکنم اول دولت برسد ببیند از این دهشاهی که سال گذشته وضع شد چقدر وصول شده و آیا واقعا وصول شده چون طبق اطلاعی که بنده دارم اینها به وزارت بهداشتی چیزی ندادند که به مسئولین داده شود و آنوقت ببینند ده دینار هم برای تربیت بدنی بگیرند این ده دینار پول قابلی هم نیست غیر قابل وصول هم هست این پیشنهاد آقای آقایان غیر عملی است از این جهت بنده مخالفم.

رئیس - آقای امیر لک

امیر لک - بنده مخالفم

رئیس - آقای دکتر الموتی

دکتر الموتی - بنده مخالفم

رئیس - آقای مهندس اردبیلی

مهندس اردبیلی - بنده مخالفم

رئیس - آقای کیهان یغمائی

کیهان یغمائی - بنده عرضی ندارم

رئیس - رای گرفته میشود باین پیشنهاد آقایانی که موافقت قیام فرمایند (چند نفری برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد دیگری فرائت میشود

(شرح زیر فرائت شد)

دولت مکلف است هر کلیه تبصره های الحاقی بلا لایحه

بوده سال ۴ تا مدت یکماه مطالعه کافی نموده چنانچه در اجرای هر یک موانعی باشد لوایح اصلاحی لازم برای حسن اجرای تبصره های مزبور تقدیم مجلس شورای ملی بنمایند. رامبد

رئیس - آقای رامبد

رامبد - بنده بکرات مصدع شدم در ظرف همین یکی دو روز و خیلی هم از محضر همکاران محترم معذرت میجوایم ولی همانطوری که عرض کردم نحوه دادن این پیشنهادات بدون توجه بقوانین ومقررات قبلی و بدون توجه بمصلحتی که باید در نظر گرفته شود همینطور مطرح میشود بنده نمیدانم که تاجه اندازه بنفع ملت ایران خواهد بود وتاجه اندازه خود آقایان پیشنهاد دهندگان بعد از توجه بتمام جوانب مطلب موافق انجام این پیشنهادات هستند وبدون توجه بسایر نکات از این جهت است که مسائل مختلفی که در ظرف پنج دقیقه مطرح شد وصحبت شد وتصویب شد وممکن است میلیاردها بنده عرض میدنم موجب ضرر مملکت باشد یا انشاء الله همداش، همعاش بنفع باشد و ضمانت برای دولت بهانه ای بر این نباشد که باین جهات غیر قابل اجرا بشود چون دولت هم از طرف آقایان مامور اجرای نظریات آقایان است نارشدنی را که نمیشود انجام داد تا مدت یکماه دستگاههای مسئول این مسائل را مطالعه بکنند آنچه که قابل اجرا باشد لابد لایحه دارند لوایح را تقدیم خواهند کرد بنظر آقایان محترم است بنده وظیفه وجدانی خود میدانستم عرض کنم چون میجوایم این را در صورت مجلس بنویسند که شخصا باین ترتیب قانون وضع کردن شخص بنده موافق نیستم

رئیس - اگر بصورت قانون در بیاید دولت ناچار است اجرا بکند اگر هم در عمل یک نواقصی دید باز با اطلاع مجلس میرساند، آقای دکتر الموتی مخالفید بفرمائید

رامبد - مسترد میدارم

رئیس - پیشنهاد دیگری از آقای دکتر دفتری رسیده است که قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد) بمنظور جلوگیری از هزینه های اداری و صرفه جوئی در عواید عمومی پیشنهاد می نماید تبصره زیر بماده واحده بودجه سال ۱۳۴۰ علاوه شود: تبصره - دولت مکلف است منتهی در ظرف

شش ماه تجهیزات اداری مشاغل مختلفه دستگاههای دولتی وسازمانهای وابسته بان رایکنواخت (استاندارد لیزه) نموده و آنچه زائد بر ضرورت تشخیص گردید بفروش برساند وجوه حاصله را باالمنصفه بمصارف فرهنگی و بهداشتی تخصیص دهد. دکتر دفتری

رئیس - آقای دفتری

دکتر دفتری - بنده خیلی معذرت میجوایم که در پایان چندروز مباحثه وبخصوص در آخر جلسه که همه خسته هستیم یک چنین پیشنهادی از طرف بنده مطرح می شود ولی از آنجا که موضوع اساسی است ومسلماً همه آقایان وبخصوص هیئت محترم دولت ونمایندگان باینموضوع توجه دارند فکر میکنم در این باره پیشنهادی که از طرف بنده داده شده بمقدار زیادی (نخست وزیر - خرج کردن دولت می افتد) خرج از کردن دولت می افتد بمقدار زیادی چشم هم چشمی دستگاهها برای مجلل کردن ورنک و آب زدن بمیز اطاق و صندلیشان حذف می شود و بنا بر این بنده میجوایم این پیشنهاد را بکنم چون بچشم و برای العین بنده خودم دیده ام در بعضی از دستگاهها واقعا منلما نهائی هست که اگر آنها را بفروشد یک بیمارستان ساخته میشود و متقابلاً در جاهائی بیمارستانها ومدارسی هست که سالها نیمه تمام مانده من تمیدانم آن مردمی که میروند بنیای نیمه تمام دبستان یا بیمارستان رامی بینند که بعنوان نبودن بودجه سالها متوقف مانده و در نتیجه بچه های شان بمدرسه نمیروند و یا بیمارستانها بدون دوا می ماند اگر برای دادخواهی بان دستگاه مجللی که به بینند باندازه آن هزینه صرف تجمل کرده برونند و مراجعه میکنند چه قضاوت خواهند کرد من تصور می کنم این پیشنهاد همانطور که جناب آقای نخست وزیر فرمودند نه تنها مستلزم خرجی نیست بلکه بطور قطع از هزینه آینده جلوگیری می کند و در حال حاضر هم یک صرفه جوئی برای دولت می باشد مورد موافقت قرار بگیرد تا یک مرتبه برای همیشه این اصل را قائل باشیم که در حدود و مرز معین دستگاه توقع داشته باشد و بتواند تحمیل زیاد بکند و وقتی این فکر از او دور شد پرداخته می شود بکار و نتیجه آن صرف وقت برای کار مردم است.

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - ما موافق نیستیم این خرج ایجاد

خواهد کرد

دکتر دفتری - این خرج نیست

رئیس - بسیار خوب فرانت می شود تا رأی گرفته باشد (مجلس را شرح سابق فرانت شد) آقایانی که این پیشنهاد موافقت قیام کنند (عده کمی برخاستند) تصویب نشود تبصره ۲۹ یک پیشنهادی رسیده که تصویب مجلس رسیده و فرانت می شود یک پیشنهاد تجزیه هم آقای موسوی زده اند

موسوی - اجازه می فرمائید

رئیس - بفرمائید

موسوی - پیشنهاد بنده راجع به تبصره ۲۹ مربوط به بازنشستگی است و در یکی از جلسات گذشته آقای وزیر دارائی راجع بوضع صندوق توضیحات مفصلی دادند بنده پیشنهاد خود را مسترد می دارم

رئیس - دوستان پیشنهاد تجزیه داریم فرانت میشود (شرح زیر فرانت شد)

اینجا یک پیشنهاد حذف تبصره ۲۹ را می کنم خلعت بری

رئیس - حضور ندارند پیشنهاد دیگری خوانده می شود (به شرح زیر خوانده شد)

این جانب پیشنهاد حذف تبصره ۳۲ را می کنم - خلعت بری

رئیس - حضور ندارند پیشنهاد دیگر خوانده میشود (شرح زیر خوانده شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد می نمایم بودجه پیش بینی شده اداره کل هواشناسی حذف و عیناً بودجه وزارت بهداری اضافه نمایند

کرگانی

رئیس - اصولاً در تجزیه آن کسی که پیشنهاد کرد نمیتواند صحبت کند فقط باید رأی گرفت که آیا مورد تصویب هست یا خیر

(کرگانی - پس گرفتم)

رئیس - پیشنهاد دیگر فرانت می شود (شرح زیر

خوانده شد) پیشنهاد می نمایم ماده ۱۱ بودجه کل کشور موضوع اعتبار هجده میلیون شورای عالی اقتصاد حذف کرده - کرگانی

رئیس - به پیشنهاد حذف جمله کانه رأی گرفته نمی شود باین قسمت موقع رأی با تجزیه رأی گرفته میشود (کرگانی - پس گرفتم) پیشنهاد دیگری خوانده میشود (شرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد می نمایم که ماده ۲۱۹ مربوط به کمک بشکاه - های خیزیه بمبلغ ۱۳۱۸۲۰۰ ریال از بودجه هزینه کل کشور حذف گردد - کرگانی

گرگانی - چون توضیح نمیی شود داد پس گرفتم

رئیس - پیشنهاد دیگری فرانت می شود (شرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد می نمایم تبصره ۳۹ بعنوان تجزیه رأی گرفته شود - فیلس آقایان

رئیس - پیشنهاد شده بود که برائنده های مجرد کواهی نامه همگانی ندهند (آقایان - این یک تبعیض است و بر خلاف قانون اساسی است) با تجزیه تبصره ۳۹ که بتصویب رسید اگر آقایان موافق حذف هستند قیام کنند که آن از بین برود یعنی مجرد حق داشته باشد کواهی نامه همگانی بدیود (ا کتر قیام کردند) تصویب شد

پیشنهاد دیگری نرسیده حالا رأی میگیریم بماده و تبصره هائی که بتصویب رسیده آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد حالا باید با اطلاع آقایان برسانم که کلیات آخر مطرح است بدینرا آقایان اجازه خواسته اند آقایان دکتر متین، عرب شیبانی، موسوی آقای دکتر متین بفرمائید

دکتر متین - بنده بعنوان مخالف در ماده واحده و کلیات وقتی که بودجه دولت مطرح شد ثبت نام کردم در قسمت اولش خودم تقاضای کفایت مذاکرات داده بودم و تصویب شد الان در کلیات آخر لایحه بنده ثبت نام کردم که یک عرضی را بطور اختصار بمن عرض می فرمائید دولت

و نمایندگان محترم برسانم ، البته بطور اختصار آقایان همه خسته هستند (صحیح است) بالاخص ساعت يك بعد از ظهیر هم عست

هیئت دولت محترم ما الان شاید ۱۵ روز است در مجلس اوقاتشان را صرف میکنند و با سه صدر و بناظر صاحب و دورانیشی و حاکمیت و انتقادات آقایان گوش داده اند ، جواب دادند ، مسائلی را مدق کردند و مسائلی را که وارد نبودند ، وارد بطور کلی قول دادند که در حدود امدهانات در رفع گرفتاریهای مردم و مملکت بکوشند ولی موضوع بسیار مهم و اساسی که بنده میخواهم بعرض آقایان برسانم اینست که از پشت این تریبون بیان عده معدود و انکشت شماری از افراد و انسانها که در زمین ما زندگی میکنند و از نعم الهی و آنچه که در مملکت هست استفاده میکنند و در خارج بایخش اراخیف و شایعات غلط از عیان عمومی ، امشوب میکنند که در ایران آزادی نیست میگویم خطاب میکنم ، آن کسانی که بوطن و آب و خاک و مملکت و دین ایمان عقیده ندارند و جز مشوب کردن اذهان عمومی منظور دیگری ندارند میخواهند بیایند در مجلس شورای ملی در دید تماشاچی ها بنشینند و ببینند که نمایندگان مجلس شورای ملی چگونه با چه شدت و حرارتی مدت ۱۵ روز انتقاد کردند ، خرده گیری کردند و دولت هم تمام خرده گیریها را گوش کرد و از پشت همین تریبون جواب داد و قول مساعد داد (صحیح است) موضوع دیگری که میخواستم بعرض همکاران محترم برسانم اینست که در حین صحبت و با سخنرانی و نطق از پشت این تریبون اشتباهات میگوئیم ملت بدبخت ایران آقایان ملت ایران بدبخت نیست (صحیح است) ملتی بدبخت هست که دارای تاریخ نیست ملتی بدبخت است که دارای قومیت و استقلال نیست ملتی بدبخت است که دارای تاریخ درخشان نیست ملت ایران در بین ملل دنیا از پرافتخارترین ملت های دنیا است (صحیح است) اکثر بلیه جنگ دوم بین المللی مملکت پهناور ما را در يك قسمتی عرضه تاخت و تاز قرار داده و ما با بیلاآت اقتصادی و گرفتاریهای مالی دچار شد ، ایام و ما داریم با تمام قوا در رفع آن گرفتاریها میکوشیم تا باید بگوئیم که ملت ایران بدبخت است (صحیح است) ملت ایران

خوشبخت ترین ملل دنیا است از رفقا و همکاران عزیزم تمنی میکنم که دیگر این کلمه را از لحاظ اینکه توهین بزرگی است بیک ملت غیور و وطن پرست و بیایمان تکرار نکنند عرض کردم وقت خیلی دلم است و بنده مطالبم زیاد است همینطور بطور اجمال بعرض آقایان میرسانم بلند گو ، با بستم صدای بنده همین است نقص خلقتی است بنده را ببخشید آقایان محترم این آقایان اعضای محترم دولت که اینجا نشسته اند غیر از آقای مهندس والا که مخبر کمسیون هستند از شریفترین (خنده نمایندگان - ایشان هم هستند) اشتباهی شده بنده خطاب بدولت داشتم در اینکه شما نماینده شریف و شخص شریف و وطن پرست و با ایمانی هستید و از همکاران عزیز ما می باشید بحثی نیست (صحیح است) این که بنده خطاب کردم بعرض کردم آقایان هیئت دولت که در صرف جلو قرار گرفته اند بجاوند بزرگ سوگند یاد می کنم که این مطالبی را که در باره آقایان می گوئیم بدون مداخنه است

من يك نماینده ای هستم که هیچ کار شخصی و فردی با این اعضای هیئت دولت ندارم (نمایندگان همه همین طورند) و همه شما ها ندارید بنا بر این همه شماها از این دولت تعریف کردید بنده هم توبه خود ، و حق دارم حالا که آقایان تشریف دارند عرض کنم آقایان دولت خوبی داریم فرد فرد اعضای دولت ما مردمانی هستند در کارشان مجرب ، مطلع صاحب فضل و دانش و دارای تحصیلات عالی در دانشگاههای خارج و داخل و بالاخص آن چیزی که لازم و واجب است که هر يك از اعضای دولت ما داشته باشند یعنی درسی و اخلاق ، دارند و فرادوار خدمتشان ثابت کرده اند و از آن بالاتر دارای حسنیتی هستند که همین جناب آقای نخست وزیر و سایر همکاران محترمشان آمدند از پشت همین تریبون بباره ای انتقادات توجه کردند و قول صریح دادند که برفع گرفتاریهای مردم بکوشند حالا توبه ما نیست که با تصویب این بودجه باین دولت محترم و این دولتی که مقصودش کسر کردن برای این ملت و مردم است کمک نکنیم تا بتوانیم این مختصر گرفتاری که در اینجا هست از بین ببریم (دکتر انصاری)

دولت چه بکند؛ مگر دولت چه می تواند بکند؛ وزیر و وزیر محترم فرهنگ با سه صدر باین ضعیفی بودجه برای اینکه گفتند معلمین دبستان و آموزگاران حقوق کم میگیرند لایحه ای آوردند که حقوق آنها به ۵۰۰۰ تومان برسد، آقایان ما در مسیر پیشرفت هستیم ما کارهای زیادی داریم که باید اینکارها را انجام بدهیم اگر بخواهیم همه را یک مرتبه شروع بکنیم باین بنیه مالی ضعیفی که داریم یا این کشور پهناوری که داریم بخواهیم مدرسه بسازیم و راه بسازیم و تمام کارهای اجتماعی را انجام بدهیم این نمی شود باید بگذرد هم صبر داشته باشیم یک دعوی هم تحمل داشته باشیم موضوع مهمتر این است که دولت جناب آقای مهندس شریف امامی در سه ماه پیش چهار ماه پیش که مصدق کار برای مردم شده اند میدانید که در آن موقع گرفتاری نائی بود انتخابات تابستانی باطل شد بعد گرفتاری انتخابات شدند تازه اول کار این دولت است آقای مهندس شریف امامی و اعضای هیئت محترم دولت آمدند بودجه شان آوردند ما رأی بخودشان و بودجه شان دادیم و حالا است که باسی صبر کنیم و منتظر باشیم که آقایان بروند و بافراغ مال مشغول فعالیت شوند و انشاءاله تا سال دیگر مشغول باشند و بودجه سال ۲۱ را بمجلس بیاورند و وقتی آوردند آقایان می بینند که دولت کار کرده و زحمت کشیده و در رفع احتیاجات مردم دوشش کرده آنوقت مادر دمال احتی به بودجه چهل و یک آقای مهندس شریف امامی رأی میدهیم (نمایندگان - انشاءاله) یک موضوع م متر اینکه ما صحبت از مملکت می کنیم بفرمائید چند نفر از آقایان بندر عباس را دیده اند؟ مجموعاً ۱۰ نفر ولی شما بندر عباس را در سی سال پیش دیدید؟ ندیدید اگر آنوقت میدیدید و حالا هم میدیدید می گفتید که دولت کار کرده مردم کار کرده اند و بندر عباس بندری شده که الان میتواند احتیاج بندری و کشتیرانی را برآورده بکند ما زنده ان ۲۸۶ کیلو متر فاصله دارد همه شان رفته اند اما همه اثر آورده اند دیده اند؛ بیست سال پیش جاده آسفالت نداشت هتل را مسر نداشته وسائل دیگر نداشته، آقایان شما باید بیایید ببینید کارهایی که در این بیست سال اخیر شده نه اینکه همیشه انتقاد کنیم که تا آقا اینطوری نیست آنها اینطوری هستند تا مملکت

گرفتاری مملکت زیاد است) بلکه خیلی زیاد است ولی گفته است که بخواهیم اما نه باین غلیظی، در پشت این تریبون گفته شد در این مملکت شکنجه نمی کنند، شاید گفته شود در این مملکت قانون هست، عدلیه هست البته هر کس که بخواهد علیه تمامیت این مملکت و استقلال این مملکت قدم بردارد او را مجازات می کنند (صحیح است) عرض کنم از جز نادانند شکنجه نداده اند توقیف نکرده اند بنده باین موضوع اعتراض می کنم آقای دکتر الموتی ملت ایران مردمان این آب و خاک را هفتاد درصد طبقه کشاورز تشکیل میدهد ما مال شهرستانها و مال دهاتیم آقایان بروید در توی این طبقه کشاورز و زارع به بینید تا چه حد اینها به مملکتشان به رژیم دموکراسی شان به شاهنشاهی دو هزار و پانصد ساله شان به آب و خاکشان علاقمندند بنا بر این مطمئن باشید این اراجیف نمی تواند در بین زارعین که مشغول زحمت کشیدن هستند و دارند کار می کنند و بنیه یا سایر محصولات کشاورزی تولید می کنند بسوخ کرده و آنها را منحرف کند همین امروز در همین مجلس صحبت از کارمندان دولت شد کارمندان چشم و چراغ این مملکت هستند دور دیده ما هستند هم آب و خاک هستیم هم مملکت هستیم هم دینیم، دینی یا آنها اختلافی ندارد اما می خواهم عرض کنم که آقایان کارمندان دولت تا این ساعت در طول این ۲۰ سال بشهادت همان کارمندان بشهادت خود آقایان در حدود امکانات در باره آنها قدمهایی برداشته شده که اینها در رفاه و آسایش زندگی کنند من یک موضوع را برای شما عرض کنم و آن اینست که دولتهای گذشته گفتند کارمندان دولت خانه ندارند شما ملاحظه فرمائید تمام زمینهای اطراف تهران را یا اراضی موات یا اراضی که متعلق بدولت و کشور داری بوده دولتها گرفته و تقسیم کردند بین کارمندان دولت یک عده ای عجول بودند و عجله داشتند زود آن زمینها را فروختند و مثل بنده در سه اطاق اجاره ای زندگی می کنند، یک عده ای نگاه داشتند، خانه ساختند حتی من با اسم و رسم و شماره و پلاک زمین بتم داد بی شماری دارم مدرکش اینجا است از همین جا ارائه میدهم که همین آقایان زمینهایی را که گرفتند با چهار تومان به هشتصد تومان فروختند، دیگر

برای استناد، بیشتر ملاحظه کرده ؟
 (۹) استخوانهای صنوبر راه آهن شاه راه و موارد
 دیگری که لازم بود توضیح داد، شود آمدی که تیر و تیر
 معلوم می شود در سال ۱۳۲۰ به بیشتر فعلی در نظر گرفته
 شد و از جمله تعویض قیمت و ارزات کشور را که در سال
 ۱۳۳۵ فقط ۲۳۵ میلیون دلار بوده و بیش از ۵۰۰ میلیون
 دلار رسیده است چه نحو باید چیران کرد و میزان صادرات
 را بجه صرفی بالا ببرد

گزارهات این رویه در تنظیم بودجه ای مورد قبول
 باشد و مشخص شده شود با نهایت تأسفید خبری
 کم که در فرجه حاضران شری ندارند یا اگر هم اشاراتی
 شده نمی باشد و بطور اجمال

اجرای این بودجه سنواتی هر اوجه شایسته ملاحظه
 خواهد بود که هر سال موقوف و تنظیم بودجه و وزارتخانه ها
 و سازمانها در صورت بودجه اعتبارات و برآوردی کشور فقط
 و فقط در حدود صد میلیارد ریالی خود می باشد و
 بهیچوجه اعتماد نمی دهند که این اعتبارات از دجا و باجه
 شرایطی فراهم می گردند و جانانه بودجه های وزارتخانه ها
 آنجا نیز داشته است که علاوه بر وضع مالیاتهای مستقیم
 و غیر مستقیم از درآمد نفت هم که بموجب قانون خاص
 دلایران مصرف درآموزی خاص سازمان برنامه اختصاص
 یافته بود سهم آن سازمان را تا بحال نامیزان پنجاه و پنج درصد
 صد تقلیل داده اند و باین طریق نشان داده شده است که
 منظور خرج کردن است مفید و لازم باشد یا نباشد اهمیتی
 ندارد

رویه نشان میداده است که ستون خرج اگر درجهت
 اسراف و تبذیر هم بوده ناگزیر باید در آمدی هم برای آن
 پیدا کرد
 از طرف دیگر اقدام باین نوع اسراف و تبذیر مردم
 را و ادارات تشویق بهمین کار کرده و با وسائل مختلف در کشور
 ایجاد تورم شده است

مثلاً برای افزایش درآمد کمرب و واردات را با تسهیلات
 کمتری تشویق کرده اند و بجای آنکه حقوق کمتری
 تقدماً وصول شود کالاهای وارد را با ضمانت بانکی از کمرب
 ترخیص کرده اند و وارد کنندگان نیز با اخذ اعتبارات

طویل المدت از داخل و خارج ما نیز اخذ حقوق کمتری
 اجناس را بطور مسیوم را اختیار گرفته و نتواند چون به نسبت
 اخیر مردم گذارند و بدین ترتیب عدای بودن خرجی و
 مصرف بیش از حدت چون تشویق صادرات شدان نتیجه
 دمت و سوق نظری و نسیانگی شده است

نتیجه این امر اینست که آن شده که حاضران در کشور
 که از اعتبارات نفت و طرق دیگر بنیاس آمده مصرف گردیده
 است

توسعه اعتبارات بانکی و پول در جریان نیر در نظری
 بیامی اخیر تا اینجا سریع بوده که موجب کمزوری دولت
 شد و در نتیجه برنامه تثبیت اقتصادی را تنظیم شده موجب
 این برنامه غیر از است و زرات دارائی مستقیم از بودگی
 دولت است و این امر نیز بپروژه ملی آنها موافقت بیشتر
 در کار گدالی بود چون صنایع و کشاورزی دولت بهیچوجه
 استقامت نمود است عدم اجراء تعهدات شده است که
 باز گشت و بدهیات میوند تروت کشور مستقیمه تثبیت
 و عاقلاناً صحبت از کمزوری و نسیانگی باشد جناب آقای
 وزیر دارائی خواهش دارم توضیح بفرمائید که چرا برنامه
 تثبیت اقتصادی امضا شده ولی تعهدات اجرا نشده و اگر
 لازم بوده است برنامه تثبیت اقتصادی داشته باشیم و شرط آن
 اجراء تعهدی بوده چرا اجرا نشده ؟

آیا تصور نمی نمایند این رویه موجب سلب اعتماد
 خارجی ها شده باشد؟

ولی شما که برنامه تثبیت اقتصادی را بخاطر وام
 قبول کردید آیا بهتر نیست از اسراف و تبذیر جلوگیری
 کنید که موجبات سلب اعتماد وام دهنده فراهم نباشد و از
 طرف دیگر امکان استرداد وام هم بموقع میسر گردد من
 که در مورد تمام وامهایی که بانام کمک و یا نظیر آن تا کنون
 دریافت شده چون در کیفیت مصرف آن تأمل داشته ام موافق
 نبوده ام و اگر تذکری در موضوع اعتماد وام دهنده داده ام
 بیشتر از جنبه حیثیتی کشور است

از نتیجه تجربه گذشته و کیفیت بودجه سال ۱۳۴۰
 دورنمای سال جاری چنین پیش بینی می شود
 وضع کنونی در آینده تشدید و مشکلات زندگی بیشتر
 خواهد شد زیرا:

در قسمت نفت مشغول تحصیل است در اینجا لازم میدانم قسمتی از نظرات مدیر دانشگاه Lincoln را که بعنوان گواهی کیفیت تحصیلی این دانشجو بپدرش نوشته نقل کنم: «اطمینان دارم که بسیار خوشوقت خواهید شد از دانستن این مطلب که محمد در حین تحصیل خود ماموریت یافته است در قسمتهای شیمی، فیزیک و ریاضیات بشاگردان کلاس پائین تر درس بدهد، او یک نبوغ واقعی برای تدریس دارد و مایلینطور حس میکنیم که مقام استادی در آینده در انتظار اوست. ماقبلاً از داشتن چنین جوان پر حرارتی که عاشق تحصیل دانش است مسروریم.

اورابطه بسیار رضایت بخش هم با دانشکده وهم با دانشجویان دارد دارای فکر عالی و رفتاری پسنندیده است اطمینان داریم که او برای شما، برای خودش و برای دانشگاه مایه افتخار است» و من اضافه میکنم برای مملکت هم چنین دانشجویانی مایه مباهات هستند.

گواهی این دانشگاه معرف استعداد، تربیت و علاقه وافر این دانشجو به تحصیل دانش است من بسیاری دیگر از دانشجویان نظیر محمد رامی ششم که چند خارجه و چند در ایران با کمال علاقه مشغول هستند و ذخیره گرانبهای برای کشور خواهند بود. این پدر و دانشجو که نام برده ام نمونه ای از هزاران پدران و دانشجویانی هستند که با حرارت و شوقی وافر بامشوق مشغول فرا گرفتن تحصیلات عالی میباشند که نهضت مقدس دانش طلبیشان در آسمان سعادت کشور چون خورشیدی درخشان تابناک است و بر اولیاء امور است که هر چه بیشتر موجبات تحصیل جوانان را فراهم آورند بدون شك سهم زحمات امروز را برای کشورشان فردا جبران خواهند کرد من از جناب آقای نخست وزیر متشکرم که در این مورد اظهار فرمودند توجه مخصوص دارند و بیشتر از آنچه تشکر میکنم که قصد دارند موجبات تحصیلات عالیها را در داخله کشور بیش از پیش فراهم فرمایند بنا به فرمایش جناب آقای نخست وزیر فعلاً ۱۸۰۰/۰۰۰ نفر از جوانان ایرانی مشغول تحصیل هستند و حال آنکه شماره افرادی که عمرشان در حدود سالهای تحصیلی است بیش از پنج میلیون می رسد در این باره باید فکری کرد که انشاء الله بحد نصاب برسیم جناب آقای نخست وزیر از اقدامات انجام

خود را بدیستان فرستند تعیین شد ولی اجراء قانون مفید مذکور مثل بسیاری کارهای لازم دیگر در بوطه تعویق ماند شاید ۸۵٪ مردم ایران بی سوادند یعنی خواندن و نوشتن را هم نمیدانند آیا حقیقتاً بلزوم با سواد شدن ایرانیان معتقد هستیم یا نه؟

در این باره فرضیه های منفی باین طریق است یکی اینکه سواد همراه با توقع سطح زندگی بالاتر است و چون با مقدرات کشور تطبیق نمیدهد نتیجه آن عدم رضایت و شاید نباله آن عمل حاد باشد جواب و رد این فرضیه این است که برای اکثریت نزدیک باتفاق ایرانی صحبت از سطح زندگی فعال نیست بلکه هزینه آن و لازم زندگیست که متأسفانه ماه بماه قیمت آن در حال ترقی و فزونی است و نمیدانم در این باره دولت چه چاره ای اندیشیده است و چون امروزه پیشرف در امری از امور زندگی متدرجاً جنبه فنی بخود میگیرد حتی کشاورزی و صنعتگر ولو اینکه کار کم اهمیتی هم داشته باشد باید سواد داشته باشد تا نتایج بهتری بدست آورد فرض دیگر این است که چون متجاوز از ۸۰٪ مردم این کشور ساکن دهات و یا چادر نشین هستند اگر با سواد شوند دیگر حاضر بر زندگی در دهات نمی شوند و بشهرها هجوم میاورند این فرضیه نیز صحیح نیست زیرا امروز فقر و نبودن کار در نقاط دور افتاده عامل اصلی تهاجم بشهرها است و دیگر اینکه نحوه رف و آمد، وسائل ارتباطی و رادیو که در اجتماعات و قهوه خانهاست و یا مسامعات بطریق نقل از رادیو همراه یا جلوتر از سواد در بیدار ساختن مردم مؤثر است که آنها را مشتاق زندگی بهتری می کند آرزو مندی افراد برای زندگی بهتر غریزه بشری است و از حقوق اولیه آنهاست نمی توانیم آرزو و آمال مردم را منکر شویم هیچ فرد یا جمعیتی حق ندارد مردم را از آنچه موجب آسایش اوست محروم کند، مردمی که نفهمند و احساس احتیاجی نکنند نمیتوانند پیشرفت کنند.

من خدمتگذار جزئی راسراخ دارم که از نزدیک او را می شناسم این شخص برای تعلیم و تربیت فرزندان خود نمونه شخص بیدار و فعالی است او فرزند ارشد خود را با فروش ملک موروثی و قسمتی اناک البیت و صرفه جوئی از حقوق ماهیانه بدنبال آرزوهای خود و فرزندش با امریکافرستاده که

شده بر اساس واقع بینی صحبت فرمودند. کاملاً فرمایشی بجاست و انتقاد باید بیطرفانه و منصفانه باشد و واقعاً حق این است که کارهای انجام شده در قسمتهای بهداشت فرهنگ صنایع و عمران از نظر دور نداشت و قبول کرد که کاری انجام شده، اما بنظر من واقع بینی در مورد انجام کارها را از چندجبهه باید بررسی کرد.

یکی تناسب کار با پول مصرف شده

یکی در نظر گرفتن خود کار که آیا لازم بوده است

یا الزم *

یکی حساب اقتصادی کار از نظر استهلاک و نفع زیرا

پایه هر کار و امر اقتصادی بر اساس نفع است *

یکی هم از نظر نتایج حاصله از کار بوجود آمده

مثلاً اگر بنا باشد اسکله بندر را دور آه آن بسازیم

و مورد استفاده برای حمل و نقل و وارداتی معادل پنج برابر

صادرات باشد باید تصدیق شد فعالیتها همه برای خودمان

نبوده اگر بنا باشد نتیجه ایجاد سد در چشمتایت کشاورزان

از بی آبی باشد سد چه فایده‌ای دارد مگر همین چندروز

پیش نبود که طوماری از شکایت مردم شهریار از بی آبی

بمجلس تقدیم شد

اگر بنا باشد نتیجه مبارزات در مورد منبع کشت

خشکاش باین نتیجه برسد که قیمت تریاک هر گرم ۵۰۰ ریال

برسد و مرز ما برای ورود تریاک و انواع مواد مخدره دیگر

بطریق قاچاق باز باشد اثر وجودی مرزبانی ژاندارمری،

گارد مسلح گمرک و مأمورین گمرک چیست و دیگر چسرا

اداره نظارت بر مواد مخدره را داریم اگر بنا باشد که بازار

تهران و بعضی شهرهای دیگر از مرکیات، هیوه جات

سزیجات و کره و پنیر خازج اشباع باشد و نیازمند یوارد

کردن یا هدیه گندم و جو از خارج کشور باشیم نتایج

اصلاحات و اقدامات این چندساله در امور کشاورزی کشور

چه بوده ما که قبل از جنگ دوم نه تنها کسرغله نداشتیم

بلکه مقدار قابل توجهی هم صادرات داشتیم

من شر کتهائی را سراغ دارم که سازنده بعضی وسائل

مورد نیاز کشور هستند صاحب و یا صاحبان سهام با سرمایه

معنوی یعنی کسان و فرزندان تحصیل کرده خود و سرمایه

مادی یعنی تقریباً هستی خود برای خدمت به کشور تشکیلات

و کارخانه بوجود آورده اند نه در نتیجه هم عده‌ای کارگر

مشغول کار شده اند و هم کشور را تا حدی از واردات اشیاء

نظیر و بالتیجه از مصرف ارز بی نیاز کرده اند وزارت صنایع

هم با افعال علاقه با آنها کمک کرده ولی مصون از تعرض

وارداتی اجناس نظیر حتی در حدود حجم تولیدیشان نیستند و

پیش بینی توقف میکنند این وضع از جمله مسائلی است که

نمودار عدم همکاری دستگاههاست و اگر بنا باشد زحماتی

که کشیده شده و خود جنابعالی هم سهم بسزائی در احیاء امور

صنعتی دارید باین نتیجه برسد معنی واقع بینی این

است که بگوئیم کارهای انجام شده یا استفاده نمی‌دهد

و یا خدا کثر استفاده را نمیدهد امثله معروض

نشان میدهد که هم آهنکلی در سازمانها نیست و در نتیجه

سوء اداره با مصرف پولهای گراف توام گردیده و مردم از

مسئعی انجام شده در حدود حجم اصلی بهره گیری نمیکنند

بنظر من در مرحله اول باید بذهن بسیار بیداریم

که ملت و دولت از هم جدا نیستند و تمام دستگاههای دولتی

بدانند که از مردم هستند و نباید از آن مردم باشند و از

آن مردم هم باقی بمانند در همین وقت است که فکر فعالیت

دوجانبه و منافع دوجانبه بوجود می‌آید و در مقام عمل

گذاردم میشود و مردم انشاعاً را ضی خواهند شد

آقایان نمایندگان محترم، جناب آقای نخست‌وزیر

مطالبی که عرض شده اعم از اینکه بنام مخالف یا بنام

روشن کردن جزئی از وضع موجود و دور نمای آینده و یا بنام

مصلحت اندیشی و ارشاد و یا مغرضانه جزئاً یا کلاً تلقی و

تعبیر شود با حسن قبول تلقی میکنم زیرا هدف ما پاسخ‌بندی

وجدان و انجام وظیفه ملی است که مافوق تعبیر است ولی

برای اینکه در دولت جنابعالی این فکر پیش نیاید که

ملاحظات و مذاکرات معروض در مورد بودجه سالیانه کشور

از طرف اینجانب اولین بار است که عرض میشود باستحضار

میرسانم که اکنون در پنجمین دوره خدمتگذاری مردم

ایران هستم بارها انتقاد نسبت بوضع بودجه کشور پیش

آمده و تذکرات تحذیری داده شده است و سالهاست

ببودجه رأی موافق نداده‌ام بخصوص بخاطر دارم در سال

۱۳۳۶ که با اتفاق همکار سابق دانشمند ارجمند آقای دکتر

حسین پیرنیا عضویت در کمیسیون بودجه را داشتیم راجع

با آن می‌توان چند باب دبستان و یا چند باب درمانگاه ساخت علاوه بر این موجب تشویق و تحریک سایر سازمان‌ها نیز در جهت اقدامی نظیر خواهد گردید.

و دیگر اینکه در باره تنظیم بودجه بیمناسبت نیست عرض کنم که برای تهیه آن نیازمند بدستگاه مرتب و منظمی باشید تا وضع درآمدها و هزینه‌های کشور را طبق اصول فنی و علمی با در نظر گرفتن مقدمات و احتیاجات کشور تخمین زند و بودجه را تدوین نمایند و نیز شاید لازم باشد توصیه‌های متخصصین را که مبنی بر جلوگیری از تورم و افزایش قیمت‌هاست بکار بندند تا انشاءاله به هدف اصلی ده بالا بردن درآمدهای مردم است. از طرفی و تنظیم بودجه مناسب از طرف دیگر نزدیک شویم و توفیق یابیم.

در پایان عرض مناسب است عرض کنم بنا بر فرموده شیخ اجل با آنچه نباید دلیستگی نشاید.

رئیس - دوفتر از آقایان اجازه خواسته‌اند که در

کلیات صحبت بکنند (موسوی-بندیه تصدیق نمی‌دهم) بهین حال پیشنهاد کفایت مذاکرات سیده قرائت می‌شود (بشرح زیر خوانده شد) پیشنهاد می‌کنم بعد از بیانات آقای عرب شیبانی بکفایت مذاکرات رأی گرفته شود - محمدعلی مسعودی

رئیس - آقای محمدعلی مسعودی بفرمائید

محمدعلی مسعودی - بنده چندین دوره که در مجلس هشتم باید شهادت بدهم که هیچ وقت تصویب بودجه این اندازه طول نکشیده و ۲۰ روز تمام است که در کمیسیون و در مجلس در اطراف بودجه بحث شده و بنده خیال می‌کنم و شهادت می‌دهم در تمام ادواری که در مجلس هشتم هیچ دوره‌ای مثل این دوره واقعا روی بودجه صحبت نشده و دولت واقعا و حقیقه در تمام موارد دیدیم که تمکین کرد و حتی یک اشکالی هم اگر در کارش شاید ایجاد بشود با این پیشنهادها مدللک قبول کرده است بنده خیال می‌کنم مذاکرات کافی باشد، چون و کیل هر وقت بخواهد هر موضوعی را عنوان کند وقت هست این است که به پیشنهاد بنده رأی بدهید یک تذکر که می‌خواستم استفاده از نظامنامه بکنم یکی از آقایان خیال کرده بنده راجع باعضای اوقاف نظر سوئی داشتم بنده مطلقاً بیان

ببوجه سال ۳۷ بنحوی کامل و خیر اندیشه‌شان ایشان بیشتر و من کمتر نظرات خود را بیان کردیم و دولت وقت را از بی‌توجهی یا کم توجهی نسبت به مال و منال کشور بر حذر کردیم ولی آنچه البته بحالی نرسید فریاد بود متأسفانه بتدریج نتیجه آن شد که مشکلات عمومی جاری بوجود آمده و نیز از نظر خصوصی هم نتیجه آن شد که دوره بیستم مجلس شورای ملی از داشتن شخص صدیق خدمتگذاری مانند دکتر پیرنیا که در موضوع نفت و اوضاع اقتصادی نظرات صائبی داشت که بموقع گفت و حتی دولت وقت را هم استیضاح کرد محروم گردید. برای خود من هم دولت سابق بمناسبت رویه و نوع همان تذکرات قضیه‌ای بوجود آورده از ذکر جزئیات صرف نظر می‌کنم و حساب شخصی باز نمی‌کنم معتقد هستم مافوق همه خدای بزرگ است که قدر خدمات بمردم را اواز همه بهتر و بیشتر می‌شناسد و جبران می‌کند.

پس از این گفتگوها که نمودار گوشه‌ای از صحنه غم‌انگیز آینده هم هست هر آینه عرض می‌کنم موثر شده باشد نظر مثبتی هم دارم که عرض می‌کنم و آن این است که برای ترمیم وضع موجود و جلوگیری از مضایق بیشتری که مبتلا به اکثریت مردم است.

در حالی که معجزه هم نمی‌توان کرد لازم می‌گردد با نهایت شجاعت قلم بدست گیرید در اقدام بودجه تجدید نظر فرمائید از ستون در آمد و مخصوصاً از ستون هزینه از هر کجا مصلحت باشد بیدریغ کسرو یا حذف فرمائید با از قام جدیدی که بدست می‌آید ابدان نحیف فرهنگ، بهداشت تولید و عمران کشور را نیرو بخشید حاصل این کار تقدیم بودجه جدیدی بمجلس خواهد شد که من یقین دارم - نمایندگان محترم با شوقی خاص برای تصویب آن صرف وقت مجدد خواهند فرمود و اگر مبادرت باین اقدام را قبول و عمل فرمائید اینجانب شخصاً حاضر هستم از حقوق ماهیانه خود با اینکه مستغنی از دریافت آن نیستم همراه مبلغ پنجه‌زار ریال در اختیار دولت برای هزینه‌ای صحیح و لازم بگذارم شاید این هدیه ناقابل باشد ولی اگر این اهدا یا اتفاق مورد قبول و عمل همه آقایان نمایندگان محترم واقع گردد در سال رقم قابل ملاحظه‌ای بدست می‌دهد که اقلاً

بهیچ یک از اعضای اوقاف اهانتی نکردم و بعلاوه بنظر بنده نادرستی را وقتی باید پشت تریبون گفت که برای هر کس یا حداقل برای خودش ثابت شده باشد و بنده هیچ اهانتی به هیچ یک از اعضای اوقاف نکرده‌ام.

رئیس - آقای گرجی

گرجی - بنده با کفایت مذاکرات مخالف هستم به دلیل اینکه چند جمله‌ای عرض کنم البته بودجه تصویب خواهد شد ولی غیر از مسائل مادی در هر کشور از دنیا یک مسائل معنوی هم وجود دارد زیرا این آقایان وزراء در اختیارشان هست و می‌توانند خرج کنند طبق مصالح مملکت ولی روابطی هست بین کارمندان و خود دستگاه و روابطی هست بین دستگاه و کارمندان اگر بخواهیم روابط مردم با دولت روز بروز بهتر شود بدلیل اینکه دولت‌های ما جز قصد خدمت کاری ندارند بلکه بعضی تبلیغات خارجی هست که همیشه می‌خواهد دولت‌های ما ضعیف باشند بنده موضوعی را که می‌خواستم عرض کنم و باطلاع معلمین ایران برسانم صد درصد دولت جناب آقای شریف امامی موافق معلمین ایران است این را باید معلمین بدانند، امروز احساس کردم اول وقت جناب آقای رئیس مجلس که مورد احترام ما هستند فرمودند که مجلس درش بروی معلمین باز است که حرفشان را بزنند، دولت هم می‌گوید من حاضرم هر حرف منطقی را بپذیرم.

دولت برای خاطر اینکه معلمین ناراضی نباشند و مطالب دولت را متوجه شوند لایحه‌ای با عجله آورده‌اند بمجلس در خود اینجا می‌توانیم لایحه را تغییر و تبدیل بدهیم.

بنابر این جا دارد که معلمین شریف و آموزگاران عزیز که مورد علاقه ما هستند بیایند با ما تماس بگیرند یا ما حرف بزنند بدلیل اینکه بنده سه ساعت تمام در آن پائین خواستم طبق دستور مقام ریاست حتی جناب آقای مهندس شریف امامی خواستند بیایند با نمایندگان آنها صحبت کنیم موفق نشدیم که نمایندگان آنها را ببینیم و مذاکره نماییم (مهندس - مقدم توقیف هستند) مطالب را بگویند آقای مهندس مقدم بنابر این مطلب باید در مجلس گفته شود همه به

معلمین علاقه داریم (صحیح است) بنده خودم یکی از خدمتگذاران فرهنگ هستم و خودم معلمین میدانند که همیشه در راه هدفهای آنها کوشا بودم و کوشش کردم و آرزو مندم اینکار فیصله بخشد.

از دولت جناب آقای شریف امامی تقاضا دارم که در این کار شجاعت عمل بخرج ندهند دلیلش هم خیلی واضح است برای اینکه وقتی صدای حقوق معلم بلند میشود مربوط بدولت شما نیست این مربوط بهزینه زندگی است که بالا میرود و مشکلاتی پیش می‌آید این است که معلم ناراضی است بنده خودم بوزارت فرهنگ اعتراض دارم نه به وزیر فرهنگ، فعلی اش آقای دکتر جهان‌شاه صالح که نماینده معلمین را پذیرفت بنده وزرائی را می‌شناسم که درب اطاق را بروی معلمین و آموزگاران می‌بستند و آنها را نگذاشتند رابطه‌اشان با وزارت فرهنگ خوب باشد امروز راجع بحقوق معلم باید بزود سراغ فرهنگ و وزیر فرهنگ، این نمایندگان فرهنگی هستند خود جناب آقای جعفری در بالا بردن حقوق معلمین زحمات زیادی کشیدند آقای موسوی هست آقای معرفت هست استادان محترم دانشگاه هستند بنده امروز تأثیری را در آقایان نمایندگان دیدم که هیچ وقت در زندگیم ندیده بودم اینها دلشان میوه اهدا معلمین و ملت راضی باشند این را دارد و یک موضوعات دیگر غیر از حقوق است.

رئیس - شما مخالف با پیشنهاد هستید باید راجع به پیشنهاد صحبت کنید و بنجدقیقه وقتتان هم تمام شده و برای مخالفت با پیشنهاد کفایت مذاکرات چیزی نفرمودید.

گرجی - این لایحه می‌رود در کمیسیون اصلاح میشود حالا آخرین حرف بنده اینست تقاضا میکنم از حضور آقایان که از شدت عمل خودداری نمایند.

رئیس - رأی میگیریم بکفایت مذاکرات در کلیات آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد آقای نخست وزیر

نخست وزیر - بنده بسیار متأسفم بهیچوجه وقت

کافی نیست توضیحاتی را جمع به بیاناتی که مخصوصاً جناب آقای عرب شیبانی فرمودند بعرض برسانم ولی چون وقت دیر شده و آقایان هم خسته هستند از این فرصت خواستم استفاده کنم از ریاست محترم و آقایان تشکر کنم که با این حسن نیت و با این صرف وقت کار بودجه را بصورتی که عقل همه ما جمع می شد اصلاح کردند و از این حسن نیت و ابراز مساعدتی که فرمودند مجدداً صمیمانه تشکر

میکنم (احسن صحیح است)
 تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
 رئیس - بودجه بمجلس سنا فرستاده میشود يك قسمت برای ابراز ملاحظات و يك قسمت برای تصویب، جلسه آینده روز پنجشنبه خواهد بود لایحه حقوق معلمین هم در دستور است (مجلس دو ساعت و ده دقیقه بعد از ظهر ختم شد)
 رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت